

SLOVENSKI NAROD.

Inhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljavne naročnine se ne oziroma. — Za oznanila plačuje se od štiristopove petst-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vredajo. — Uredništvo in upravljanje je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Ob papeževem jubileju.

V četrtek, dne 20. t. m. se je začelo 25. leto, odkar je zasedel Leon XIII. paški prestol. Prevzel je vodstvo katoliške cerkve v dobi velikega poniževanja cerkvene veljave in občutne desorganizacije, a danes mu mora vsakdo priznati, da je utrdil cerkveno organizacijo in povečal njeg vpliv, da je torej dosegel pozitivnih uspehov. In te uspehe, ki pa so samo političnega značaja, je toliko bolj vpoštovati, ker je šele malo časa, kar je v imenu narodne ideje zdajnjena Italija se polastila Rima kot naravnega središča italijanskega naroda.

Seveda je to drugo vprašanje, če uspehi Leona XIII. niso samo efemerni, če niso samo navidezni. Voditelj katoliške cerkve je brez dvoma prepričan, da je hodil pravo pot in prepričan, da je spas cerkve v ultramontanizmu. Vsled tega je tudi zvesto in z vnero negoval in razvijal ultramontanizem v onem smislu, kakor je od papeža Bonifacija VIII. v katoliški cerkvi tradicionalen.

Mi smo v dno duše prepričani, da je ultramontanstvo rak-rana katolicizma. Sedanja uredba katoliške cerkve ne nosi v sebi jamstva za napredek in razvoj. Naj je tudi postala politična veljava cerkve zopet večja in organizacija čvrstega, njen vpliv na življenje in razvoj človeštva se vendar vedno krči. S specifično katoliško kulturo je dandanes nekako tako, kakor je bilo s pagansko kulturo starega Rima. Ko je bila že v mestih od barbarov uničena, je našla priběžališče na deželi; tudi stremljenje ultramontanizma ima danes zaslombu in priběžališče samo še v kmetiški koči...

Zavladalo je v obče prepričanje: Katoliška cerkev s svojimi srednjeveškimi, gospodarstva in bogastva željnymi nazori je zastarela, moderni napredek, bodisi na katerikoli polju, jej je »peklensko delo«, stremljenje po napredku je »peklenska želja«, in kjerkoli razsvetljeno ljudstvo obsoja hinavsko in strastno vedenje duhov-

nikov, se upije, da se napada vera, dasiranovo isto najdemo bolj živo in pristno pri ljudeh, ki je ne nosijo na sejem ter žijo ne ropočajo kakor nekdanji farizeji ob voglih na ulicah, po svojih glasilih, razlec itd. V tem oziru je jako žalostno zaslovela kranjska duhovščina, tako glede hrupa in upitja, pa tudi s svojo jakoplitvo pobožnostjo. Kjer ni ljubezni do bližnjega, tam ni tudi vere! Ne le v Avstriji, menda na celem svetu ni bolj strastnih in besnih duhovnikov, kakor so na Kranjskem, kar se pa tiče pristne, nehnljene pobožnosti, so precej daleč za drugimi. S svojim vedenjem so bolj podobni blasnim dervišem, kakor pa razumnim ljudem.

Vzlic ţelezni doslednosti, s katero se voditelji cerkve drže tradicionalnega ultramontanizma, pa ne raste odpor proti njemu samo med posvetnjaki, ampak tudi med nižjim klerom, in sicer v raznih deželah in med raznimi narodi; rase pa v takih meri, da se cerkev že boji, da provzroči njeni duhovniki razkol.

Ni temu še dolgo, kar je učeni Houston Steward Chamberlain v svojem delu »Temelji XIX. veka« trdil, da se katolicizem ne more več dolgo vzdržati, ker je prenasičen židovskega duha in jezuitizma, ker je sovražnik moderne omike in ker je v nasprotju s prvotno jeruzalemsko cerkvijo, koje korenine so pognale iz Kristovega življenja, korenine in načela sedanjega klerikalnega katolicizma pa so pognale iz načel in nazorov starorimske države. Chamberlainovo delo je obudilo senzacijo v vsem omikanem svetu, kajti doslej ni bil še nikdar s tako bistromnostjo in s tako logiko prorokovan propad katoliške cerkve.

Zoper Chamberlainovo delo je izdal ugledni in verni katoliški učenjak prof. Erhard zanimiv spis: »Katolicizem in XX. stoletje«. Erhard je prepričan katoličan, a kot pošten mož priznava brez zadržkov, kar je Chamberlain povedal resničnega in tudi ne zanikuje, da vpliv jezuitizma nikdar ni koristil katoliški cerkvi, kar so trdili že pred njim kardinal Manning ter

tudi drugi katoliški učenjaki, a vendar je Erhard mnenja, da katoliška cerkev ima bodočnost in more zopet postati kulturni faktor. A vse to se more po Erhardovem mnenju zgoditi le pod tremi pogoji: 1. Ako zapusti cerkev načela in nazore srednjeveškega fevdalizma ter se sprijazni z duševnim napredkom človeštva, kar je mogode, ker svoje dogme pri tem lahko ohrani nepošačene. 2. Mora si katoliška hierarhija in tudi nižje duhovništvo vzeti zgled v delovanju duhovništva na Angleškem in v Ameriki, kjer isto čuti z moderno dušo ljudstva.

Kakor v srednjem veku cerkvi ni škodovalo, da si je privzela za pomočnika v oskrbovanju cerkvenih potreb ter za zunanje vodstvo cerkve, recimo, v imenovanju župnikov in škofov, razno posvetno gospodo, tako bi tudi zdaj le hasnilo cerkvi, ako bi se oskrbovanja cerkvenega premoženja smelo udeleževati ljudstvo po svojih zastopnikih, kakor imajo enako možn. pr. protestantovski cerkveni občinski zbori.

3. Tretji in neobhodno potreben pogoj je zadostna in boljša izobrazba katoliškega klera. Sedanja metoda je popolnoma nezadostna in nepraktična. V sedanjih semeniščih se ne skrbi za to, da si klerik pridobi one znanosti, katere smatrano za neobhodno potreben znak intelligence. Duhovnik mora izpričati, da vede in znanosti ne le ljubi, temveč da jih tudi povspodbuje in razumeva. Latinščina mora nehati kot cerkveni jezik in na mesto nje naj nastopi narodni jezik.

To je nekam duh knjige, koje prva izdaja je bila v desetih dneh razpečana, sedaj pa se tiska že peta izdaja. Ta knjiga obsegata program reformnega katoliškega društva, ki je tudi program slovanskih katoliških naprednjakov.

Mnenje, naj se latinski jezik vrže že vendar enkrat med staro šaro, kakor isti tudi že iz drugih strok izginja, prodira tudi med Slovenci nadalje bolj. Ljubljanski škof in goriški kardinal sta seveda drugega mnenja, dasi si latinski jezik po kri-

vici lasti pravico kot cerkveni jezik. Latinski jezik ljudstvu nikdar ne imponira. Če so se z latinščino vendar spravili romanski narodi, germanski, osobito pa slovanski se z latinščino ne spravijo nikdar. Latinski jezik celo v Rimu do Gregorija I. (+604) ni bil cerkveni jezik, še le imenovani papež je iz pastoralnih ozirov načrtil, naj se v cerkvi rabi latinščino. Pred tem so bili seveda na Španskem in Francoskem latinski cerkveni obredi radi rimskega vojaštva in podjarmjenemu ljudstvu je bila tu latinščina obenem država in jezik.

Mi želimo iz vsega srca, da bi prizadevanje, doseči v katoliški cerkvi vsaj najnujnejše potrebne reforme, imelo uspehe in upamo trdno, da jih tudi doseže, čeprav šele po strašnih bojih. Samo če pogledamo v zgodovino, nas prešinja strah. Od nastopa Vigilancija v četrtem stoletju pa do naših dni se namreč še noben tak poskus ni posrečil. Rim je imel časih vesvet proti sebi, a ubranil se je vsake reforme. Ponesrečil je bizantinski cesar Leon, ponesrečili so sv. Frančišek Asisi, Arnolfo Brescianski, Rimljani pri raznih obupnih punitih proti papeškemu trinovtu, Abelard in njegov nasprotnik sv. Bernard. Ponesrečil je veliki Hus, ponesrečila je Španška, ki ni hotela priznati sklepov tridentinskega koncila, ponesrečila bavarska hiša, ki se je do 17. stoletja borila proti celibatu, ponesrečila je Poljska s svojimi reformacijskimi poskusi, ponesrečila Francija s prizadevanji za ohranitev neodvisnosti galikanske cerkve. Zlasti pa so od Dantega do Lamenaisa, Döllingerja in Fr. Ks. Krausa ponesrečili vsi, ki so poskutili iz katoliške cerkve iztisniti ultramontanizem. Zgodovina je priča, da je ultramontanstvo doslej vedno premagal vse svoje nasprotnike, da je bila doslej v cerkvi vsaka reforma nemogoča in je bila odprta le jedna pot: emancipacija.

Vzlic temu pričanju zgodovine in dasi narašča ravno v naših časih po vsem svetu emancipacijsko gibanje s čudovito močjo, vendar ne obupamo nad prihoden-

A da pridemo zopet na temo nazaj: Vsa ta predavanja ublažuje blato, brez vse te besede plava imenitnost umazanosti in jih povzdiguje na oni svetli nivo, katerega doseči se je le tem vitezom posrečilo. — — —

Če misliš, čitatelj moj, da je princ Lichtenstein tako naiven, se motiš. Govor, katerega je imel glede tržaških dogodb, zdi se ti sicer na prvi pogled naiven, — a motiš se. Tako neumen niti Lichtenstein ne more biti, da bi v resnici misil, da so egiptovski anarhisti provzročili revolte, da je vse to le mahinacija posameznikov. In tudi »Slovenčevi« redakterji niso tako neumni, da bi to verjeli akoravno so prinesli o govoru dolg članek... A stvar je taka: pridejo momenti, ki prinašajo za viteze blata »ein Fressen«. V katerih se kar potopljam v blatnatome. Tak moment je bil zadnjič. Iz Lichtensteinovih plemenitih ust je govorila kanalja blata in kanalja blata je potopila pero v blato in napolnila blatnate rubrike. Senzacija je tukaj — in v takih trenotkih se objema stara Dunajska židinje z Lampetom in prisegata si večno zvestobo... Senzacija je tukaj, — salut!

Vsaka stvar se konča. Tako je tudi končal predpost, in pusti postni dnevi mučijo pobožno ljudstvo. Vsaka stvar se

LISTEK.

Moč blata.

Če gleda zamišljeno tvoje oko v blatnatorjavo lužo, bivališče žab in golazni, si pač ne misliš, kako čudovita hipnotična moč leži v nji. Ne misliš si, da eksistirajo ljudje na svetu, katerim je blato tako potrebno za življenje, kakor drugim čista atmosfera. Ti ljudje dihajo v svežem zraku težko in šele kadar se jim odpira kraljestvo blata z vsemi svojimi lepotami, dobrotami in prijetnostmi, šele kadar se zvalijo v blagodejni njegov objem in kadar zatisnejo v poluspanju tam v blatu svoje nežne oči ter sanjajo najlepše svoje sanje — šele tedaj so zadovoljni in srečni. Blato je njihov magnet in če so še tako daleč, če stoje na še tako čistem prostoru, magnet jih potegne z nepremagljivo močjo v svoje mokro naročje. Kakor žarki se svetijo blatne nianse in hipnotizirajo onih pogled, narotizirajo njihov um, — zastonj, če bi se hoteli protiviti tej sili! A saj tega niti ne poskušajo... Kakor mladi zaljubljenec na prsih prve svoje ljubimke, tako pritiskajo svoje ustne in poljubljajo te iskreno, ti blaženo, veličasno, bajnokrasno blato!

Vitez blata...

Pripelji jih z zvijačo v kako kopel, pri oknu ti skoči s huronskim krikom vūn!... In vendar, hvaležen sem jim kajti marsikako komično uro so mi donesli. Saj sem končno tudi hvaležen onim majhnim prašičkom, koje sem nekdaj občudoval v hlevu svojega soseda, in ki so tako lepo krulili in imeli tako lepo zasukane repke...

Vitez blata...

Nekateri imajo čudno navado. Tako vitez Francesko. On hoče druge ljudi umazati s svojim blatom, za drugimi meče to svoje blato in potem se čudovito čudi, da ostajajo le njegove roke blatne. Vitez Francesco pa apelira na javnost. Vse svoje privatno blato razklada tej javnosti, noben dostenjen nos bi ne bil tako indiskreten, da bi stiskal v njem in njegovem smradu, — a vitez Francesco mu prinese blato na krožniku in ga sili, da se mora prepričati, da je to res pravcate, pošteno blato. »Dà!« pravi vitez. »Jaz sem prašček, a jaz sem tudi ponosen na to!« —

Drugi se pa kar tiho valjajo v blatu, pohotno vtikajo rilec vedno globlje v misterij luže in prijetno čustvo, ki jih zavzema, izražajo le sem ter tja z zadovoljnjem kruljenjem. In če so besede, ki jih krulijo, še bolj blatne, kakor je bilo pričako-

vati, potem se pokaže na rilcu zadovoljen smehljaj. Predavanja v »Kat. domu« postavljeno bolj zanimiva. Kršč. soc. zveza je krščanska in socialna, kakor ve vsak otrok. Socialnost je zahteva našega časa in načas razumejo poleg Luegerjancev najboljše slov. kršč. soc. Radi tega dokazujojo s svojim predavanjem vedno bolj draščično — in dr. Žitnikova logika jim pri tem dela dobre službe — dokazujojo, pravim, da, — no, da so socialni. Tudi Janez Evangelist se drži te logike. Dokaz, da so angeljini: Brez angeljov ni misiliti nebes, radi tega je absurdno, če se nanje ne veruje, — angelji so! Sv. pismo govori o hudiču, zato je dokazano, da eksistira hudič. Štefek je prepričan in pripoveduje vsakemu, da je Žitnik modrijan, — ergo je Žitnik res modrijan... A socialnost, socialnost, — veste, zakaj nas Slovence zatirajo, zakaj smo podjarmjeni? Zakaj eksistira socialni problem? Ne veste?... Ker nismo turisti! Krek pa je navaden žid, ker pravi, da je turistica luksus... Iz cikla prihodnjih predavnj najomenimo že na tem mestu: Lampe bode predaval o modernem mučenju; Štefe o podrepnih muhah, Žitnik o višji logiki s posebnim ozirom na jezuvite, itd. In če je res, kar smo čuli, bode Gostinčar predaval o potomcih sinov.

Lampe bode predaval o modernem mučenju; Štefe o podrepnih muhah, Žitnik o višji logiki s posebnim ozirom na jezuvite, itd. In če je res, kar smo čuli, bode Gostinčar predaval o potomcih sinov.

njostjo, nego gojimo nado, da bodo končno vendar zmagala prizadevanja za času primerno reformo.

To so misli, ki nas obhajajo ob paževem jubileju. Katoliška cerkev bo slavila ta jubilej z veliko slovesnostjo in s človeškega stališča se tem slovesnostim lahko vsakdo pridruži, tudi če je z vsemi čutili v taboru onih, ki vidijo v katoliškem ultramontanstvu izvor največjega zla in katerim vedno trepečejo na ustnih Dan tejevi, proti prvemu očetu ultramontanizma naperjeni verzi:

Ahi, Constantin! di quanto mal fu matre,
Non la tua conversion, ma quella dote
Che da te prese il primo ricco patre.

Proračunska razprava.

Drugi dan debatne razprave včeraj se je vršil skoraj povse enolično. Na vrsto so prišli večinoma le zastopniki malih strank. Od vpisanih govornikov je govorila dosedaj komaj polovica, vsled česar bo prešla zbornica najbrže še le v sredo v podrobno razpravo.

Posl. Hannich (soc. dem.) je trdil v svojem govoru, da si je podvrgel Körber parlament le z volilno reformo, kajti velike stranke se ničesar bolj ne boje, kakor splošne, enake volilne pravice. Današnja avstrijska ustava je le z zlato peno prevlečeni absolutizem, in če se le malce ob ta blišč drgine, prikažejo se policijske sablje in Manlicherjeve puške. Socijalni demokratje nikakor ne morejo dovoliti proračuna vladi, ki si je nakopal toliko krivdo prelite krvi, kakor se je to zgodilo v Trstu. Potem omenja arretiranje 13 mladih delavcev v Libercu kot anarhisti, dasi je zakrivila obdolžitev le ovdruška duša. Nekateri državni pravdinci v Avstriji si iščejo sploh napredovanje v službi s tem, da vohajo za anarhisti, kjer jih ni. Govornik urgira predloga zak. načrta zaradi oskrbovanja v starosti in onemoglosti, nadalje zaradi tiskovne reforme.

Posl. Scheicher (kršč. soc.) je govoril o socijalnih reformah in kapitalizmu. Napadal je krepko žide, po svoji navadi opisovaje jih kot »premožna konfesija«, »dišeče ljudstvo«, »breznapačni« itd. Na Dunaju, da so veleindustrija, veletrgovina, banke in palače že večinoma v židovskih rokah. Le tedaj, če bo vlada uredila socijalno politiko po geslu: »Dunaj Dunajčanom, Avstrijo Avstrijem«, ji bo njegova stranka pokazala zaupanje.

Posl. Romancuk izreče v imenu Malorusov vladi nezaupanje ter bodo glasovali proti proračunu. Pod Körberjem so Malorusi nazadovali glede števila svojih zastopnikov v državnem in deželnem zboru.

Posl. pl. Flondor izjavlja, da bodo Malorusi glasovali z vlado, ker se zanašajo, da jim bo ista uresničila razne gospodarske želje.

Posl. Bartoli (Italijan) se pritožuje o zapostavljanju italijanskega naroda ter

konča in tudi podlistkar mora končati. Vsaka stvar konča in prišel bode čas, ko bodo svoboda končala — Tebi, ubogi Lampe in tvojemu blatenemu dostoju. Zastonj so se trudili vsi in počitno prosili za Te, klečplazili radi Tebe, se sušali okoli dvornih vratarjev in iskali milosti, milosti ne zase, temveč za Te. Vsaka stvar se konča in tudi fehtanje za milost ima konec.

Potem pa pride čas mučeništva. Dovoli, da Ti enkrat z vso resnobo kondoliramo, da Ti enkrat izražamo globoko sočutje, da potegnemo enkrat klobuk pred Tvojim mučeništvom. Enkrat vsaj —!

Sedel boš. Tri mesece. Ubogi! Na prični bodo počivalne trudne Tvoje kosti in le oni majhni tovariši jetnikov, ki so seveda ravno tako črni, kakor Tvoji kolege izven »kehe«, Ti bodo delali druščino. Ubogi! Štiri sten bode zijalo na Te, praznih in vlažnih. In Ti boš tam sedel, z nemirnimi rokami si bodeš ruval lase in nemirne misli bodo revoltirale v Tvoji glavi.

A vsaka stvar se konča. Vrata se bodo odprla ... in kakor Feniks boš dvignil svoje peroti, še bolj blaten kakor preje, z novimi močmi in silami ... In zopet se boš potopil v njega lepoto, počival v njegovem objemu, kajti moč blata — moč blata je nepremagljiva!

Škorpijon.

izjavi, da bodo Italijani glasovali zoper proračun.

Posl. Löcker (nem. ljudska stranka) je govoril dokaj trpko. Kritikoval je potovanje prestolonaslednika na Rusko, njegov protektorat nad kršč. šol. društvom itd. ter protestoval, da bi delala visoka gospoda politiko brez privoljenja ljudskega zastopstva. Potem pride govornik na slovensko celjsko gimnazijo, na češko v Opavi in poljsko v Tešinu. Nadalje kritikuje škofovsko oblast v srednjosloških zadevah, ki kratkomalo zapoveduje šolske eksencije.

Govornikovi nápadi na Slovane sploh in njegovo klicanje po nemškem državnem jeziku je dobro zavračal poslanec Hruba.

Razprava se je nato pretrgala.

V Ljubljani, 22. februarja.

Državni zbor.

Poročilo o včerajšnji proračunske razpravi prinašamo na prvem mestu. Podanih pa je bilo zopet več interpelacij pred in po seji. Posl. Walz interpelira ministrskega predsednika zaradi postopanja pri podelitev gostilniških koncesij. — Posl. Žičkar in tovariši so podali na skupno vlado vprašanje: »Ali je res, da se trgovinske pogodbe niso odpovedale, temveč le podaljšale in kako more vlada opraviti nadaljni obstoj vinske klazule, ki je s trgovinskimi pogodbami v zvezi?« — Posl. Stein zahteva, da se vpelje četrtni razred na železnicah. — Posl. Spinčič interpelira zaradi proglašenja izjemnega stanja v Trstu le v italijanskem jeziku; nadalje urgira odgovor na svojo interpelacijo zaradi carinskih uradnikov v Dalmaciji. — Posl. Daszyński interpelira zaradi na Ruskem aretovanih avstrijskih državljanov. — Posl. Funke interpelira zaradi sistiranja častnih meščanov v Čeških Budjevcih. — Prihodnja seja bo v pondeljek.

Jezuitje — Flachsmanni.

Iz kroga bivših jezuitskih gojencev prinaša »Hrvatsko Pravo« h karakterizaciji jezuitov v Travniku še sledeče podrobnosti: V kolu teh pobožnih bratov igrajo seveda prvo vlogo Flachsmanni. Četudi se krivica, ki se je storila dijaku, lahko potaplje, ne smeš niti ziniti; četudi je naredba najneumnejša, moraš reči, da je modra; četudi je nazor ali načelo najpogubnejše, reči moraš, da je sveto. Izraze patriotskega čustva omejuje pobožni »pedagog«, a če ne zatajiš tega čustva, kadar se vodji zdi, anatemizovan si in že pred božjo sodbo obsojen na peklenske muke. Rodoljubnejšega in humanitarnejšega društva ni kot je družba sv. Cirila in Metoda. Jezuitom je ta družba nepotrebna. Mesto venca na krstu svojega tovariša so nabrali sarajevski bogoslovci svoto za istrsko družbo sv. Cirila in Metoda. Hotečim to svoto odposlati je glavar jezuitov do hotel zabraniti, češ, da se more denar porabiti za plemenitejo svrhu. Dijaki sarajevske državne gimnazije smejo imenovati svoj jezik hrvatski, jezuitje v Travniku pa v šoli dijakom hrvatski prečrtajo in izpreminjajo — po Jagiću? — v bosenski. Lani so dijaki nabili na domačo kapelo poziv, naj bi se prigodom smrt nega dne tovariši v svojih molitvah spominjali Zrinjskega in Frankopana. Jezuitje so poziv raztrgali! Pri domačih koncertih morajo biti na programu vedno nemške pesmi, dasi so zato dijaki ogorčeni. Več jezuitov je izstopilo iz družbe ter so sedaj kot posvetni duhovniki dobri rodujubi. Na svoji hiši so razobesili jezuitje madjarsko zastavo ter so izključili 22 hrvatskih dijakov, ker so demonstrirali proti nemškemu koncertnemu programu. In ti Flachsmanni in breznardni fanatiki pridejo v kratkem v Zagreb! So pač vsi enaki ti kotonosci in črnosukneži. Narodnost jim je Hekuba, vladi in politično močnejši sili pa se vsiljujejo. Travniška jezuitska šola je pač vzorec, po katerem bi hoteli prikrojiti srednje šole tudi slovenski popje. Bržas bo tako na škofovski gimnaziji v Št. Vidu!

Italijanski prestolni govor.

Italijanski kralj Viktor Emanuel je imel v rimskem senatu zanimiv prvi prestolni nagovor. Spočetka govora se nagaša harmonija med vladarjem in parlamentom ter proglašajo liberalni principi kot neomajan temelj narodne politike. Po

liberalnih principih vzgojen, hoče kralj lib delovati. V socialnih reformah se bode nadaljevalo. Kmetijstvo napreduje in drž. finančne razmere so ugodne. Zato se znača cena soli, da se pomore revnim slojem. Parlament se bode bavil z delavskim vprašanjem, da se usoda delavstva izboljša s pravično plačo in z varstvom državnih zakonov, ki določajo pogodbe med delodajalcem in delojemalcem. Parlament se bode bavil z reformami v državno-pravnih vprašanjih, da se zajamči sodnikom večje spoštovanje. Dalje se predloži parlamentu zakonski načrt glede ločitve zakonov in glede nezakonskih otrok. Kar se tiče razmerja države in cerkev, hoče italijanska vlada vztrajati na stališču, da sta država in cerkev dvoje, da treba duhovništvo primerno spoštovati, a da je njegov delokrog omejiti na cerkveno polje in da treba vsem verskim konfesijam dati svobodo. Državni oblasti pa se morajo podrejati vsi drugi faktorji. Razmerje do vseh držav je izvrstno ter hoče Italija zvesto vztrajati ob strani svojih zaveznikov. Govor kraljev je bil sprejet z opetovanim odobravanjem.

Vojna v Južni Afriki.

»Times« ima svojega poročevalca v Bankkopu pri Ermelu, ki je sporočil o položaju v vzhodnem Transvaalu tako le: »Od 26. januvarja ni poročati nobenega večjega vojnega uspeha. Buri so sedaj že previdnejši kot prej ter se izogibljejo bojem z angleškimi kolonami. S pomnoževanjem block-hiš se težava, katero dela razdaljave, zmanjšuje. Sicer je že daleč do tega, da se sovražnik zajame, toda block-hiš Bure v gibantu omejujejo ter množe gibčnost angleških čet.« Da pa toli hvalisane block-hiš Angležem preveč ne koristijo, dokazuje posrečeni beg Deweta iz omrežja pri Reitzu. Dokazuje pa tudi poročilo »Standarda« iz Pretorije. Buri polagajo na železniške proge razstrelila. Med Machadadorbom in Dalmamutho bi bili malone pognali angleški vojaški vlak v zrak, a pred tem je vozil drug vlak s tovori, katerega je zadela vojakom namenjena usoda. Torej niti železniške proge niso dovelj zastražene. V Leicestru je občni zbor liberalnega društva obsodil sedanjo južnoafričansko politiko ter se izrekel za pošten mir. Nastop Roseberyja za mir se je odobil ter so se pozvali vsi liberalni angleški poslanci, naj podpirajo posl. Bannermann, ko se oglasi v parlamentu za mir.

Najnovejše politične vesti.

Nemška ljudska stranka si je izbrala za predsednika namesto odstopivšega poslanca Pradeja, posl. Kienmanna. Ker je tudi Beurle izstopil iz odbora, izvoliti se namerava Walza. — V Barceloni je pozval generalni kapitan vse prebivalstvo, naj izroči vsakršno orožje oblasti. — Namesto odstopivšega italijanskega ministra Giussota je prevzel posle delavski minister Zanardelli. — Vstaja v Južni Ameriki. Pri Coro so bili vstavi pod generalom Riera tepeni. — Členom mirovne konference, ki bo imela svoj sedež na francoskih tleh, je pripoznala francoska zbornica diplomatske privilegije in imuniteto. — V Siriji je dal sultani pregnati generalnega pobočnika maršala Fulah pašo.

Dopisi.

Iz Radeč pri Zid. mostu. Naše občinske volitve so jasen dokaz, kako se pokaže napredek in veselje pri vetrnjem delu in skrbni agitaciji. Pred 10 leti je bil trg Radeč še nemškutarsko gnezdo, in »Slov. Narod« prihajal je semkaj le v dveh eksemplarjih. Vztrajnemu delu nekaterih tukajšnjih slovenskih naprednjakov pa se je posrečilo, zatreti nemškutarsko glavo radeškemu zmaju. Mesto te je zrasla še večja in še grja, namreč klerikalna. Ta je nekaj časa tako sikala okrog sebe, da se je bilo res batiti, da zamori in okuži ves napredni in narodni živelj. Še pred tremi leti zmagala je klerikalna stranka pri občinskih volitvah in ravno tako pri deželno- in državnozborskih volitvah. Vse to pa ni vstrašilo naših naprednjakov, mej njimi v prvi vrsti vrlega župana Brunšmid. Z neumornim in vztrajnim naporom so delali za napredno stvar, razširjali napredne liste, (samo Naroda imamo sedaj 12 iztisov), priejali volilne

shode, ustanovili svojo posojilnico in sad vsega bil je izid pri volitvah. Zmagali smo v vseh treh razredih.

Tudi klerikalna stranka ni mirovala, napela je vse kriplje, da bi volitve zavlekla z rekurzi. General Rižnar, kateremu se je mimogrede omenjeno zopet sanjalo o županskem stolu, čeprav vsakdo ve, da ni bil nikdar sposoben za to častno mesto, ta Rižnar in njegov adjutant, naš mlečobni kaplanček, ki se v lemenatu še toliko olike ni naučil, da bi vedel, da mora sam naprej pozdraviti, če sreča kako gospo, temveč si le domišljuje, da je sam kak majhen bog — ta dva možičljiva stotej brusila pete in podplate že mesec dni pred volitvijo in delala zdražbe. Kaplanček ima menda že vse pošvedrane cipele in če bi ga videli Vi, brez vseh zaslug častnim občanom radeškim imenovani g. knezoškof, kako se je vsled tega napora posušil, da je kakor kaka plesniva goba, gotovo bi mu podarili kako mastno farico, kjer bi si poredil svoj trebušek in katero je gotovo, če ne s svojo glavo, gotovo pa s svojimi petimi »zaslužil. »Der Mohr hat seine Schuld gethan.« Pomagal mu je seveda neizogibni dr. Žlindra. Rekurali so na vse mogoče načine, in dr. Žlindra je naklobasal 6 pol velik rekurz, da bi odbili nekaj volilcev in zopet zavlekli volitve. Pa vse skupaj ni ničesar pomagalo in rodilo le nasproten veselj in jezo pri volilcih. Sklicali so tudi volilen shod, kjer je pridigoval dr. Žlindra o občinskih volitvah in o častni besedi, o katerima ima sam menda tako malo pojma ko slepec o barvah. Imeli pa niso sreča, kakor nikjer več in morali so odkuriti, dr. Žlindra se svojim sv. duhom med demonstrativnimi klici »proč Žlindra«. Prepričani smo, da to dr. Žlindre ne bo vstrašilo zopet priti mej nas zdražbe delat, ker ga je menda tako sram, ko volka strah ali v njegovem lastnem interesu mu povemo, da so bili zadnji duhovi že zelo razburjeni, da se je samo vplivnemu pomirljivemu postopanju našega župana zahvaliti, da ni bil pošteno ožlindran. Vkljub temu smo se nekoliko bali, kako se bo izšlo; ko smo pa že v tretjem razredu dobili 20 glasov večine, bilo je naše veselje nepopisno, klerikalce pa je prijel tak strah, da so pometaли pri volitvi v drugem in tretjem razredu puške v koruzo in smo v teh sami volili. Še pozno v noč smo se radovali srečne zmage pri sladkem vinu in srčnih napitnicah. Klerikalci se sicer tolajijo s tem, da pripovedujejo, da bodo rekurali in volitve ovrgli. Želim Vam veliko veselja k dolgem nosu. Ne pomaga Vam nobeno mazilo. Tudi priprasto ljudstvo uvideva, da se je treba otresti klerikalnega jarma in črnih pijavk, ki se prav po nepotrebni vtikajo v naše posvetne zadeve in delajo zdražbo, namesto da bi pridigovali, kakor jih uči vera, o ljubezni in spravi. Tudi pri nas zgineva klerikalna meglja in se svita solnce proti sestega samostojnega mišljenja. Zatorej Vam kličemo vsem zavednim volilcem radeškim: Živeli, le tako naprej! Živeli naš župan Brunschmid!

Iz Ponikve ob juž. železnični liniji. V svoji 4. štev. t. l. bavi se »Gospodar« mariborskih kanonikov že drugokrat z našim bralnim društvom, ozir. njegovim predsednikom. Gotovo ne bi odgovarjali na zbadanja v tistih dopisih, katerih pisec in vzrok sta nam le predobro znana, da nam ni do stvari same.

Res je, da se je ustanovilo na Ponikvi »kmetsko bralno društvo«, ki je v začetku mnogo obetalo, ki pa sedaj »jako skromno životari«, čakajoč konca, katerega je storilo prvo, nekaj let poprej ustanovljeno bralno društvo. Vzrokov zato pa ne gre iskati le v predsednikovi osebi temveč, če hočete, v celem odboru, v društvenih sploh ter končno v mnogih vnanjih okoliščinah. Prvemu društву je predsedoval takratni kaplan Arzenšek, pa je le zaspalo, sedanjemu društvu je načeloval čisto drug odbor z drugim predsednikom, pa je tudi že za njega hiral. Zakaj očitate tedaj, g. župnik, sedanjemu predsedniku, preprostemu kmetu, osebno brezbržnost in propagiranje društva? Ko je sedanjem predsednik, po Vašem nasvetu izvoljen, prevzel predsedništvo, bilo je društvo že na robu. S sedanjim odborom,

Dalje v prilogi.

katerem sedite tudi Vi z devetorico članov ter s prazno blagajno, je nemogoče društvo oživiti. Bralna društva so se sploh preživelia; naše bralno društvo pa nima prvič primerenega prostora, kajti v farovžne mara nihče hoditi čitat. Ko bi pa tudi hotel, ni ga bila volja izpostavljati se objedljivemu psu, ali pa čakati na časopise, da jih prebere župnik v svojem stanovanju in pa brati le to, kar spozna župnik za dobro. Sploh bere ljudstvo raji doma in ker je samo naročeno na razne liste, ne mara moledovati v bralnem društvu za farovške liste. Takšno, kakršno je društvo sedaj, res ne more pod nobenim predsednikom, niti pod župnikovim predsedništvom, obstajati; treba ga bode ali razpustiti ali pa preosnovati v čitalnico, kjer bodo na razpolago vsi mogoči časopisi, kar se bo tudi zgodilo, čim se dobi primerni prostor. Če pa hočejo »vrli ponikovski fantje« delovati za »vero in narod« v svojem društvu, slobodno jim. Predsednika že imajo naprej v osebi g. župnika, ki je usurpiral lani predsedništvo sedanjega društva, pa je bil zato občutno kaznovan.

Kar se pa tiče očitanja, da se predsednik v vsako stvar vtika in hoče povsod »važno vlogo igrati«, moramo pribiti, da je predsednik v prvi vrsti kmet, da se briga za svoj stan tudi izven doma n. pr. na shodih, in da je le še občinski odbornik. V druge stvari pa se ne vtika, pač pa je to župnikova navada, ker pa je starešina, furežek, njemu ne uide nobena pojedina on se meša v razne volitve in celo v zasebne razmere ljudij, ki mu niso nič mari. O njem se lahko reče, da hoče povsod ulogo igrati, seveda ulogo mojstra — skaze.

Pomirite se torej, gospod fajmožster. Dobro bode za Vas in za nas občinarje. Če Vas pa kje srbi, vedite, da se Vas ne ustrašimo, Vaš poklic je oltar in cerkev.

V.
Od Device Marlje v Polju. Na taku psovanja in zavijanja kot jih je priobčil naš kapelan Matevž Rihar v 31. št. »Slovenca« z dne 7. februvarja 1902, sploh ne odgovarjam. Kaj tacega zmožen je le kak kapelan ali kak črevljarski učenec. Omenim le to, čemu je bil prostovoljno pripravljen prevzeti polovico sodnih stroškov, kajti vsakomur je znano, da te vrste ljudje niso tako radodarni, da bi plačevali za druge. To zadostuje enkrat za vselej o tej aféri. Ravnal se budem po nemškem pregovoru: »Der Klügere gibt nach.« — Janko Kavčič, učitelj.

Izpred sodišča.

G. deželnosodni svetnik Hauffen je predsedoval včeraj sledčim obravnavam:

1. Zopet kamniški policaji. Kamničani pa res nimajo nobenega pravega rešepka pred svojimi policaji. Šele zadnjič je romal neki kamniški porednež za dlej časa v luknjo, ker se je policaju Fritzu dejansko zoperstavil. In včeraj je bila zopet taka obravnavna. Franc Dolenc je 8. decembra dopoldune v neki krčmi v Kamniku razgrajal in se potem ruval in tepel s stražnikom Fritzem, ki ga je hotel aretirati. Šele s pomočjo jednega »kamerada« se je Fritzu posrečilo, spraviti Dolenca v luknjo. Obravnavo se preloži, da se pozive, kak je toženec v pjanem stanju; kajti on pravi, da ne ve prav nič več, in da je bil takrat res »pijan kot kanon«.

2. Izpod Triglava. 13letni Jakec in 14letni Jožek sta se naveličala krompirja in žgancev; jedla bi rada meso. V ta namen sta šla k očetu, leta 1844. roj. Jakobu Ražnu, bajtarju na Stari Fužini. »Očka, mi bi radi meso jedli!« — »Dobro«, pravi stari Ražen; »pa pejmo na jago«. In udarili so jo dne 23. novembra v lovišče grofa Khevenhyüllerja na Hudem Škrlu pod Triglavom ... Tisti čas je bil tudi lovski čuvaj Anton Stregar na planini. Začul je nakrat strel, in ko pogledal skoz dalnegled, videl je tri moške osebe in bežeče koze. Šel je hitro tja in videl spredaj starega Ražna, na hrbtnu divjo kozo, za njim Jožka, na hrtnu divjega kozlička in kot zadnjega Jakca, ki je ponosno nesel puško. In — šli so s čuvajem v Stare Fužine. Pri obravnavi se izkaže, da je Jožek strejal in kozo ter kozlička zadel »na en šus«. — Sodba: Stari Ražen 4 mesece težke ječe s postom vsakih 14 dni; Jožek 6 tednov težke ječe s postom vsakih 14 dni, Jakec pa bode 8 dni sedel v posameznem zaporu in jedel ne meso, ampak ričet.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 22. februvarja.

Osebne vesti. Kralj. srbska akademija znanosti v Belegradu je ve-

lezaslužnega slovenskega zgodovinarja g. prof. Simona Rutarja imenovala dopisujom članom.

— V odsek za tržaško izjemno stanje je izvoljen namesto izstopivšega posl. Kratochwila posl. dr. Iv. Tavčar.

— »Slovenec« je v četrtekovi številki pisal: »Promoviran je bil danes doktorjem prava na graški univerzi odvetniški koncipijent g. Leopold Ledenik, sin našega odličnega someščana g. Alfreda Ledenika. Naše iskrene čestitke!« — Prosili bi »Slovenca« malo pojasnila: Ali je ta toli vneto občestiani gospod identičen z onim Leopoldom Ledenigom, ki je bil kot visokošolec nemški burš, ki je bil potem sodni pristav v Kočevju ter se tam pri vsaki priliki izkazal kot strasten Heilovec in ki je končno vsled dobrih sorodniških zvez imel srečo, da se je neka njegova afera zaključila samo s tem, da je ne prostovoljno zapustil službo?

— Katoliški župan na zatožni klopi. Pri deželnem sodišču se vrši danes jako zanimiva obravnavna. Na zatožni klopi sedi Andrej Modic, župan na Rakeku, odločen bojevnik za vero, steber katoličanstva, ljubljene raznih dekanov, fajmoštrov in kaplanov, prvorilec in zaupnik škofove stranke in neustrašeni zatiralec liberalcev. Poleg Modica sedi na zatožni klopi še več drugih uzornih katoličanov, pravi cvet klerikalstva na Rakeku. Toženi so ti ljudje zaradi petnajst delikov, med drugim tudi zaradi tatvine in zaradi krive prisegе. O tej, za notranjske razmere preznačilni in za spoznavanje duhovniške stranke kako poučni obravnavi priobčimo v pondeljek obširnejše poročilo.

— **Iz črnega brloga.** V letosnjem predpustu sešla se je Micika nekje pri Ljubljani z domaćim gospodom Jožefom. Ker je bil ta precej židane volje, vzel jo je k sebi na voz. Ko sta se pripeljala domu, bilo je že pozno zvečer in tudi precej temno, zato je bilo Jožefu lahko dekleta spraviti v župnišče. Oba sta se čutila srečna, saj že dolgo nista bila skupaj. Toda sreča jima ni bila mila. Prebrisana Mica, ki čuva nad gospodom Jožefom, kakor skrbna mati nad svojim otrokom, pokvarila je njima veselje. V spremstvu dveh žensk spodila je Miciko iz farovža, gospoda pa malo okregala. Nočni mir bi se ne bil dalje kalil, da se je gospod Jožef zadovoljil z Micino razsodbo; toda njegovo srce bilo je že preveč razburjeno, zapustil je Mico in šel za dekletom, ker se je menda tudi bal, da ne bi ono v temni noči zašlo ali komu nepoklicanemu v roke palo. V sredi vasi, ko se je ta razgovarjala z znamenji človekom, jo je došel, se ustavil in rekел proti onemu, zakaj da hujška to žensko. Ko mu je ta odgovoril, da je ona že dosti nahujskana, ga je spoznal po besedah in rekeli, zakaj da nabira zopet za »Narode«. Ker mu je pa ta odgovoril, da je že zadosti nabranega in mu ni treba več nabirati, se je gospod Jožef obrnil in mislil oditi. Nato oglasil se je vaški fant, ki je rekel dekletu, da naj ozmerja te pritepence. Gospod Jožef pa se je zadrl nad fantom, ga ozmerjal z barabo in mu zazugal, da ga bo pošteno nasuval, ako ga počaka. In res se je spustil za njim, toda ujel ga ni. Zdaj so prišle iz farovža tri ženske, so prijele gospoda Jožefa za sukno in ga spravile domu. Ta pa je celo pot godrnjal in slišale so se njegove besede: »Zdaj pa vidim, da moram iti iz tega hudičevega gnezda«. — Iz krščanskih delavskih krogov se nam piše: Kako je vendar to, da »Slovenec« še doslej ni sporočil, da je krščanska delavska zveza pod vodstvom Štefeta in Gostinčarja poravnala štrajk v Trstu, in da se je jedino njej zahvaliti, da se revolte niso ponavljale? Vsačemu, kar mu gre. Panganet-Matildar pravi, da je dr. Krek Štefetu in Gostinčarju »fovš«, da sta dosegla tak uspeh, toda mi proti temu protestiramo in zahtevamo, naj se javno prizna, da sta Štefe in Gostinčar poravnala tržaški štrajk.

— **Katoliški poštenjak.** K notici pod tem naslovom pripominjamo, da dotični kamnosek, ki je napravil menso, a je potrdil, da je več plačila dobil, kakor je v resnici prejel, ni v Ljubljani.

— **Poljanska hranilnica in posojilnica okradena.** Pri posojilnici v Poljanah nad Škofjeloko so sedaj zasle-

dili, da se je zgodila velika slepara. Posojilnica je bila okradena za 2000 gld. Goljufija se je izvršila z veliko premetenostjo. V obče se trdi, da je posojilnico okradel jeden bivših funkcionarjev, strasten klerikalec, ki je pa umrl in katerega je kaplan Ažman razglasil kot »zlatu dušo«. Lepo priporočilo za Ažmana na novi službi.

— **Interesantne novice o rečičkih konsumarjih.** Iz Gornje Savinske doline se nam piše: Pred nekaj dnevi sta bila brata Zorko — kaplan Zorko Melhijor, junak znanega pikantnega romana, in ustanovitelj konsuma na Rečici in Jože Zorko, konsumarski poslovodja — pri ces. kr. okraju sodišču v Gornjemgradu zopet obsojena, prvi na pet dñ zapora, oziroma 50 K globe, drugi pa na dva dñ zapora, oziroma 20 K globe, ker sta hotela nekega fanta naščuvati, da bi pretepel takozvanim »katoliškim« možem-konsumarjem neljubega krojača Šemenca, in sta mu za to ponujala 10 K. — Razven tega preganja kaplana Zorka še državno pravdništvo, vsaj tako se obče govorji na Rečici, in kolik smo se pri dotični osebi, ki je kazensko ovadbo vložila, poučili, je vest popolnoma resnična. Cela stvar se tiče nekih plačanih maš; Zorko je baje trdil, da je denar zanje poslal na list »Corresp. Blatt für den kath. Clerus« na Dunaj, poizvedbe pa so dognale, da ni nič poslal. Zanimivo je, da je vse to dognal g. kaplan Eferl, katerega so lani tercijalke na občnem zboru konsuma na Rečici na Zorkovo povelje vrgle raz govorniško — »mizo«, ker je nasprotoval konsumarskim prismodarijam! — Dolgo se je kuhalo, a se je vendarle izkuhalo! Meseca sušca pride naš konsum na Rečici na občno klop — pred c. kr. okrožno sodiščem v Celje — radi »prekunštno« sestavljenih računov in drugih sličnih stvari. Poleg drugih so obtoženi župnik Ulčnik, slavnoznan predsednik »katoliškega političnega društva za Gornjograd« Matek, vulgo Rheinecker in več drugih — deloma tudi nedolžnih, razume se, da figurirata na prvem mestu kot obtoženca daleko znana dva brata — kaplan Melhijor Zorko in Jože Zorko. Najzanimivejše pa je, da pride pred sodni stol tudi revizor »Gospodarske zveze« v Ljubljani Pelc, katerega se baje dolži, da je največ on kri, da so se računi tako »imenitno« sestavili. Kakor se čuje, bode prišlo konsum zagovarjat njegova vzvišenost doktor Žlindra iz Ljubljane, le nekaj mož, ki pa niso več konsumarji, bo branil dr. Hrašovec. Pa še ta baje prav nič rad negre v družbo dr. Žlindre! — Svoječasno budem poročali o tej zanimivi obravnavi!

— **Marijina družba pri Št. Ru pertu v Slov. Goricah** si je omislila »fonograf«. S tem se verska gorenost bolje poveča in utrdi, kakor z vsemi tistimi pripomočki, ki se drugod rabijo. Zdaj samo čakamo, da si Marijine device kje omislij, v razvedrilo — »dva fratarja in en'ga kaprolac«.

— **Deželnazborska volitev na Goriškem.** Za dopolnilni volitvi na Krasu in v Tolminskem okraju se bodo volili novi volilni možje in sicer se začeno prvtne volitve že v polovici prihodnjega tedna. Izvrševalni odbor narodno-napredne stranke na Goriškem kandidira v Tolminskem okraju g. Oskarja Gabrščeka, državnega poslanca, župana itd. v Tolminu, na Krasu pa zopet gosp. dr. Dragotina Treota, odvetnika in posestnika v Gorici.

— **„Naša Sloga“**, ki je vse prej takor liberalna, vprašuje ravnatelja goriškega semenišča dr. Gabrijelčiča, če je res, da so v goriškem semenišču tudi taki bogoslovci — seveda laški — ki niso nikdar obiskovali gimnazije, da, ki niti prvega gimnazialnega razreda niso videli. »Naša Sloga« je to izvedela od duhovnikov. Tudi mi smo dobili iz Gorice že pred nekaj meseci pismo, v katerem se nam je to povedalo in so bila navedena imena, a ker je bilo pismo anonimno, ga nismo porabili. Živo pa se spominjamo, da je bilo v tistem pismu rečeno, da se sprejemajo taki Italijani kolikor se jih le oglasi, ker Italijan, ki je obiskal gimnazijo ali jo celo dovršil, sploh ne gre v semenišče in ker je medrodajnim cerkevnim krogom na tem, da vzgoje koliko mogoče mnogo laških

in kolikor mogoče malo slovenskih duhovnikov.

— **Upravitelj tržaške škofije,** monsignor Petronio, pometa mej duhovščino kar se da. Najboljše službe dobe seveda laški duhovniki. Število vseh premeščenj znaša okroglo 80. Premestil je torej dobro tretjino vseh duhovnikov. Mej drugimi je bil tudi neki slovenski duhovnik poslan v hrvatsko faro, da tam odpravi hrvatsko cerkveno petje. Ker dotični duhovnik tega naloga ni mogel ali ni hotel izvršiti, so ga sicer sistemirali in premestili ga niso, dasi je opetovan prosil. Ker vse prošje niso nič pomagale, se je dotični duhovnik sam premestil na prazno kaplano v Brkinih in to naznani škofijstvo. Tu so seveda v prvem trenotku divjali, a srečala jih je pamet in potrdili so duhovnika na mestu, kamor se je bil sam prestavil. E, beseda »Ricmanje« ima le čudovit vpliv.

— **Repertoir slovenskega gledališča.** Jutri, v nedeljo, sta dve predstavi: popoldne ob znižanih cenah narodna igra s petjem »Revček Andrejček«, pri kateri igra tudi vojaška godba, zvečer repriza burke s petjem »Njen korporal«, v kateri gostuje drugič gospa I. Polakova. V torek gostujeta v opereti »Mamzell Nitouch« gospa Irma Polakova in gospod Grund, odlični komik deželnega gledališča v Zagrebu, bivši člen »Raimundovega gledališča« na Dunaju. G. Grund bode igral vlogo Celestina.

— **Slovensko gledališče.** Malo občinstva se je sicer včeraj zbral v našem gledališču k reprizi »Rigoletto«, a to malo število je bilo animirano in z naslajo in zanimanjem sledilo melodijam, ki vrejo iz tega popularnega dela Verdi-jevega, kakor iz svežega studenca na dan. A tudi naša održa se je kazala očividna animiranost pri vseh pevcih-solistih, pred vsem pri gdč. Nočni in g. Urichu. Bil je to uprav častni večer teh dveh pridnih pevcev. Zlasti prva se je za ulogo očividno potrudila ter krasno pela tudi včeraj, tako da radi prezremo nezgodico v njeni solo-ariji; saj smo se cel večer naslajali nad milino njenega glasu in čustva polno interpretacijo njene uloge. G. Urich je včeraj zlasti v prvem in drugem dejanju temperamentno pel, ter mi še nikdar ni tako ugajal kot včeraj Po Nolliju nam je »Rigoletta« sijajno na novo kreiral na našem održu in on sam bi zaslužil razprodane hiše. Oblak.

— **V korist družbi sv. Cirila in Metoda** priredita srednjemestna in Šentjakobska podružnica dne 19. marca v »Narodnem domu« veliko veselico. Za danes prosimo vsa druga društva, naj se na to vendar ozirajo, da ne bo treba veselice zopet preložiti.

— **Znanstveno poljudno predavanje** prirede »Slovenska Matica«, »Zdravniško društvo« in društvo »Pravnik« v nedeljo, dne 23. t. m., dopoldne ob polu 11. uri v veliki dvorani »Mestnega doma«. Nadaljeval bode gosp. c. kr. profesor Rajko Perušek svojo kulturno-zgodovinsko razpravo: »O postanku, razvoju in propasti jezikov.«

— **Afera gospe Boršnik-Zvonarjeve** zadobilu čimdalje škandaloznejše lice, škandaloznejše za intendanco hrv. gledališča. Gospa Boršnik-Zvonarjeva je intendanco javno postavila na laž, občinstvo pa je tako ogorčeno, da je morala intendanca odpovedati predstavo, ker se je bilo batiti demonstracij. Vse neodvisno hrvatsko časopisje »Obzor«, »Hrv. Pravoc«, »Hrvatska« itd. se bavijo obširno s to zadevo, obsojajo najostrejše postopanje intendance kot nepravilno, nedopustno in nedostojno in »Obzor« pravi kar naravnost da ogorčeno občinstvo že najde sredstev, da onemogoči nadaljnji obstanek intendanta Hreljanovića na čelu gledališča uprave. Po tem, kar so obrazložili zagrebški listi, se je zgodila gospoj Boršnik-Zvonarjevi nečuvena krvica. Osem let je bila gospa Boršnik-Zvonarjeva članica hrv. gledališča, odična moč, vestna in neumorna umetnica s katero se je hrvatsko gledališče lahko ponosa, ki je bila na čast hrvatski drami, sedaj pa so jo vrgli brez užraka čez prag, kakor kako zanikrno deklo. Po gledališčem redu ima gospa Boršnikova pravico, do trimesečne odpovedi. Tudi to se je pogazilo in po-

teptalo. Se časa se jej ni dalo, da se pripravi za drug angažma. Čudno tudi, saj je »studjinka«, kakor ji je pred kratkim rekel kapelnik. Gospa Boršnikova je bila pri banovem namestniku g. Krajčeviču, a tudi ta ni hotel intervenirati, češ, intendant dela, kar hoče. Če to ni škandal, potem ne vemo, kaj naj se še tako imenuje.

— **Javni shod** so sklicali socialni demokratje za ponedeljek, 24. t. m. ob 8. uri zvečer v kazinski stekleni salon. Dnevnih red tega velikega shoda je: Nemiri v Trstu. Povabljeni so vse politične stranke in občinski zastop.

— **Slavnost domačega domobranskega pešpolka št. 27.** Z radoščjo smo pozdravili pretečeno jesen naš novo postavljeni domobraniški pešpolk. Saj služijo naši sinovi v njegovih vrstah, naša srca bijejo v njem za dom in cesarja. Nade, ki smo jih gojili o složnem sporazumljenu ljubljanskem občinstvu s častniškim korom tega polka, nas niso varale. Vidi se iz vsega, da se čutijo častniki domačine v beli Ljubljani — najboljši dokaz temu, da se jih vidi v obilem številu vedno in povsodi, kjer se reprezentuje Ljubljana. Vzroka, da vlada to vsestransko sporazumljene, nam pač ni treba daleč iti iskati. Saj je predstojnik tega polka mož, ki ve ceniti slogo v polku in izvan njega, mož, ki z lastnim zgledom kaže pot svojim mlajšim kameradom, z jedno besedo, polkovnik Bruno pl. Schmidt je mož, kakršnega smo si želeli na krimi domačemu polku. Včeraj je imelo domobranstvo praznik. Slavilo je zlato poroko svojega vrhovnega poveljnika, Njega c. in kr. Visokosti feldcajgmajstra nadvojvode Rajnerja z Njegovo Visoko soprogom Marijo, hčerjo slavnega zmagalca pri Asprnu. Ob 10. uri dopoldne imel je polk slovesno mašo v cerkvi sv. Petra. Navdušenje se je bralo na obrazih mladih vojakov in zavest, da jim ni vrhovni poveljnik samo nadvojvoda Rajner, temveč častivreden častnik, ki je stal že pred sovražnikovimi puškami, in ki se tudi v bodočem življanju krogelj ne bode bal. S krepkimi in jedernatimi besedami je obrazložil vojaški kurat Ivanetič vojakom visoki pomen tega praznika. Z živimi barvami je oslikal življenje in delovanje slavljenčeve domobrancem. Maše, ki jo je daroval ljubljanski škof, se je udeležilo mnogo dostojanstvenikov. Navzoči so bili: deželni predsednik, feldmaršallajtnant Chavanne, general-major pl. Baldas in pl. Angerholzer, sodnijski predsednik Levičnik, dvorni svetniki grof Schaffgotsch, dvorna svetnica pl. Rülling, Račič, deželni glavar pl. Detela, deželni vladni svetniki pl. Kaltenegger, baron Schönberger in marki Gozanji, višji gozdni svetnik Goll, okrajni glavar pl. Haas, namestnik županov Vončina in mnogo drugih visokih uradnikov, potem vsi v Ljubljani navzoči častniki tujih polkov. Po maši je odmarširalo vojaštvo v vojašnico in je bilo ves dan prosto. Da je bila proslava tega dne višja — odredila se je amnestija nekaterih kaznij pri moštvu. Pred jedjo se je odpela pri kompanijah cesarska pesem. Obed je bil obširnejši kakor po navadi in se je dalo vojakom tudi pijače. Ob eni uri popoldne je imelo častništvo skupen obed, h kateremu so bili povabljeni feldmaršallajtnant pl. Chavanne, generalmajorja pl. Baldas in pl. Angerholzer, vsi štabni in nekateri višji častniki ljubljanske garnizije. Feldmaršallajtnant pl. Chavanne je napil najprvo presvitem cesarju, generalmajor pl. Angerholzer pa z navdušenimi besedami Njega Visokosti, nadvojvodi Rajnerju in Njegovi soprogi. Obenem se je obposlala visokemu slavljencu brzjavku. Polkovnik pl. Schmidt je napil kot kučegazda na vzočemu častništvu in se o tej priliki spomnil odsotnih kameradov ljubljanske garnizije, ki jih je tiralo povelje v Trst. Tudi tja se je brzjavilo. Feldmaršallajtnant pl. Chavanne je napil potem procvitnu novo ustanovljenega domobranskega pešpolka, katero napitnico so navzoči pozdravili z urnobesnimi klaci. Pri obedu je svirala godba 27. pešpolka. Do poznega večera so se vrstile napitnice v krogu vesele družbe. Upajmo, da bodo nam tako priljubljeni častniki domačega domobranskega pešpolka pod pokroviteljstvom svojega velespoštovanega polkovnika Bruna pl. Schmidta, kakor med sabo, tako tudi z ljubljanskim občinstvom v vedni slogi

živeli, in da bodo roko v roki isto pot hodili. Simpatije od naše strani so jim zagotovljene. Mlademu polku pa želimo mnogo sreče in nevenljivo slavo!

— **Kdo je podžupan v Spodnji Šiški?**

Prejeli smo naslednji dopis: Še enkrat se usojamo izpregovoriti o volitvi župana in svetovalcev v Spodnji Šiški. Dne 15. t. m. so bili povabljeni vsi meseca junija minolega leta izvoljeni odborniki. Pri tej volitvi je bilo navzočih 17 odbornikov in 8 veleposestnikov. Ura bila je 9, ali vladnega zastopnika ni bilo, in tako smo čakali do desete ure ali zaman. Volilci so bili že nepotrebljivi in zahtevali so začetek volitve. Vendar telefoniralo se je na ces. kr. okrajno glavarstvo, kaj da je z vladnim zastopnikom, na kar je prišel odgovor, da ga ne bo. Nato se je sestavila volilna komisija, kateri je predsedoval g. I. Kosler. Po prečitanju postav po g. Ant. Pogačniku je bil izvoljen župan g. I. Vodnik s 17 glasovi, dva glasova je dobil g. W. Maurer. Železničarji se niso udeležili te volitve. Volilo se je potem 5 svetovalcev, in sicer so dobili: g. I. Kosler 18 glasov, g. Anton Pogačnik tudi 18 glasov, g. V. Maurer 16, g. Peter Keršič 13 in gosp. Ivan Sirnik 10 glasov. Po prečitanju volitve menilna sta se g. I. Kosler in g. Ant. Pogačnik mandat podžupana odložiti, ter istega g. V. Maurerju odstopiti. Proti temu postopanju so se pa železničarski odborniki uprli in zahtevali so, da se še enkrat postavno voli. Pri tej volitvi zmagal je vendar g. I. Kosler s 15 glasovi proti 10, česarovo so železničarji svoje glasove oddali g. Pogačniku. Prememba, katero čitamo v »Slovenskem Narodu« od dne 20. t. m., da je gosp. Ant. Pogačnik podžupanom voljen, ne pa g. I. Kosler, je nam nerazumljiva, ker pri volitvi je bil g. I. Kosler voljen. Vprašamo slavno ces. kr. okrajno glavarstvo: ali je mogoče tako se izogibati postavnemu redu? Sicer je bila vložena pritožba na zgoraj omenjeno instanco, ker se volitev ni vršila po § 39. volilnega reda. — Da so pasje marke v nemškem jeziku, se lahko vsak prepriča, ker nosijo psi marke z »Unterschischka« 1902. Ali je to slovenščina? — Anton Ojster, odbornik.

— **Uboj.** Dne 16. t. m. prišli so posestnik Andrej Avsenek in trije fantje, vsi z Brezja obiskat holnega posestnika Janeza Brejca istotam. Izpraznili so najprej liter žganja potem pa sta se Andrej Avsenek in Andrej Arnež stepla. Avsenek je zgrabil na mizi ležeč nož in z njim zakljal svojega nasprotnika Arneža, ki je tudi dve uri pozneje umrl.

— **Tolovajska druhal pod ključem.** V jeseni l. 1900 je tolovajska druhal oropala trgovino »Kmet. društva« in še več posestnikov pri Sv. Andražu v Leskovcu. Dognalo se je, da sta pri tativni sodelovala 13letni učenec Merc Andrej in njegov »blagi« oče Franc. Vremuorožništvo od Sv. Vida in pa obč. predstojniku Antonu Potočnik-u se je posrečilo, na dečka vspesno vplivati, da je celo druhal imenoval, katera je že pod ključem. Nadalje se je dognalo, da je viničar Merc Andrej svojega sina in učenca pri tativni jemal seboj in ga po geslu: »Skušnja dela mojstra«, sistematično učil tativne. Taka domača vzgoja je zares satansko delo. —

— **Student, ki hoče iti Burom na pomoč.** Tržaško policijsko ravateljstvo je dobilo iz Olomouce brzjavko, da je 17letni dijak Arnold Pánek iz Olomuca pobegnil od tam, češ, da mora pomagati Burom v vojni proti Angležem.

— **Groharjeve slike.** Piše se nam: V 42. številki »Slov. Naroda« so ocenjene slike »Ivan Groharja«, katere je razstavil v izložbi Lavoslava Schwentnerja trgovini. Pojasnim naj, da velika slika ni motiv iz rojstne vasi Groharjeve (on je doma v Sorici), temuč slika je po naravi posneti visoko v gorah kraju »Koprivnik v Bohinju«, kjer je naš prvi slovenski pesnik Valentin Vodnik pasel duše. Vas je slikana iz južne strani. Na levih strani na gricu se vidi lična enorazredna ljudska šola, na desni strani pa je cerkev in župnišče. Okoli dolince pa so razstresene bele hišice. Tudi vse ostale slike so po naravi posneti kraji na Koprivniku. Nad 80 let staro oče Vorhovč pa se tudi ni nadejal, da ga bodo na sta-

rost Ljubljanci tako zvedavo ogledavali pri Schwentnerju.

— **Gogoljeva petdesetletnica.**

V proslavo petdesetletnice Gogoljeve smrti so priredila dijaška društva »Akademicky Spolek«, Balkan, »Bukovina«, »Slovenija«, »Zora«, in »Zvonimir« na Dunaju po inicijativi društva »Kružok ljubitelj russkago jazyka« literarno dramatičen večer, na katerem se je poleg slavnostnega govora in jubilejske kantate deklamovalo iz »Zapiskov blaznika«. Tudi je bila na sporedu komedija »Ženitev«.

— **Brezplačni koncert „Meščanske godbe“** bo danes, v soboto dne 22. ob 8 uri zvečer v restavraciji hotela »Lloyd« na sv. Petra cesti. K tej meščanski zabavi so vladno vabljeni vsi prijatelji »Meščanske godbe«.

— **Jutri,** v nedeljo bo koncert v »Narodni kavarni«. Začetek ob 1/2,9 uri zvečer. Vstopnina 15 kr.

— **Brezplačni učni tečaj v umetnem vezenju.**

Kakor čujemo, namerava podjetna svetovna družba za šivalne stroje Singer & Co. 15. marca t. l. otvoriti 14dnevni brezplačni pouk v modernem vezenju na svojih originalnih Singerjevih strojih; po vseh mestih, kjer koli so bili napravljeni taki tečaji, so zbudili isti veliko zanimanja od strani občinstva. S tem učnim tečajem spojena je razstava vezenin najrazličnejših tehnik, kakor: pestro vezenje, vezenje monogramov, takojimenovano Waffel- in Smyrna-vezenje, aplikace, šivanje prešivov i. t. d. Vsa ta dela se izvršujejo na navadnem Singer-Central - Bobbin rodbinskem šivalnem stroju, kakor je ta v domači rabi, in je izvršitev ne samo hitrejša, temveč tudi lepša, kakor ročno delo. V razstavnem oknu tukajšnje glavne tobačne trafike na Mestnem trgu, kakor tudi v lastni trgovini, sv. Petra cesta št. 6, je razstavljeno nekoliko v istini čuda lepih slik, katere so bile, kakor že omenjeno, izdelane s šivalnimi stroji in vsakdo si jih more ogledati. Moremo kar najtopleje priporočiti svojim cenenim bralcem in bralkam, da se v obilem številu udeleži teh učnih tečajev. Zglaši se lahko ustmeno ali pismeno ob vsakem času v tukajšnji zalogi, sv. Petra cesta št. 6, kjer se tudi drage volje dajejo natančnejša pojasnila.

— **Sardel se mu je zljubilo.** Deček R. St. je prišel včeraj popoldne v Ježačinovo prodajalnico in izmaknil tamkaj škatlo sardel. Blagajnčarka je to videla in je dečku odvzela škatlo, predno je mogel pobegniti.

— **Izgubila** je na Resljevi cesti neka ženska 50 kron, zavitih v časniški papir.

— **Najnovejše novice.** Preventivna cenzura za tržaške liste se je zopet odpravila. Več pri zadnjih demonstracijah aretovanih oseb so zopet izpustili. — Vprašanje o dvočolu so hoteli nemški visokošolci v Pragi reševati na velikem shodu. Prisotnih je bilo tudi več profesorjev. Toda vsed spopadov nemško-nacionalnih in katoliških dijaških društev se je shod razpustil. — Potres na Kavkazu se zopet ponavlja. Število mrtvih se že ceni na 5000. Brez strehe je nad 30.000 ljudi. Blizu vasi Astrahanka se je pojavil že četrto ognjenik. — Dr. Emil Holub, znani historični raziskovalec, je umrl 54 let star. — Povodenj na Ogrskem, in sicer v požunski okolici je prvozročila mnogo škode. Železnični nasis je razdjan na dolgost 150 m.

— **Štiridesetletni jubilej češkega Sokolstva.** Sokolska ideja se je razširila tudi med našim narodom, zato bo zanimala občinstvo vest, da slavi letos »Praški Sokol« 40letnico svojega obstanka. Bilo je 16. februarja 1862, ko so stali pri zibelki »Praškega Sokola«, takrat še prav neznanega, navdušeni češki rodoljubi Tyrš, Fügner, brata Gregra, Tonner in dr. Bilo je to res le neznanato gorščeno seme, toda tekoma 40 let vzraslo je ono v močno drevo, kojega veje se razrostirajo po vseh slovanskih deželah, katero more že nevzrašeno pričakovati burjo in bliske razuzdanih sovražnih življev. Le peščica navdušenih rodoljubov se je zbrala h kolekci tega društva (75 članov), a tekoma 40 let se je razvilo društvo v velikansko organizacijo, ki je lansko leto ob IV. vsesokolskem shodu v Pragi obrnila nase pozornost vse Evropi. In ta čudež je po-

vzročila le moč Tyrševe ideje, moč plemena. »Praški Sokol« kakor neka skrbna mati je izgolj tekom teh 40 let 574 hčerā (društvo po slovanskih deželah) s 50.000 člani in članicami. Ta 40letnica je za češki narod ena izmed najvažnejših. Slovansko Sokolstvo je prvi reprezentant in prvi povspevatev na rodne ideje, ono je važna opora naroda, ono je znabiti najvarnejše branišče za prihodnje čase, ako se kdaj drzne oholi sovražnik napasti slovansko posest. Zato naj bi vse Slovansko obhajalo to pomenljivo 40letnico. Razvoj Sokolstva nam jamči za končno zmago Slovanov, pešanje Sokolstva pa nam vasiljuje slutnjo splošne slovanske onemoglosti. Torej, naprej! Nikdar naj ne omahuje in ne peša sokolska ideja med Slovani, naj raste in se krepko razvija, naj v senci sokolskih bander gleda Evropa zmago slovanskih narodov. Ako je kedaj veljal na Češkem: »Co Čeh, to Sokol« — budi nam sedaj to geslo bolj vseslovansko: »Co Slovan, to Sokol«.

• **Leon XIII.** V Rimu se pripravljajo na 3. dan marca kot dan kronanja papeža Leona. Razun sv. Petra, ki je po ustnem poročilu papeževal 25 let in dva meseca, kar pa ni ravno zanesljivo, sta ostala samo dva še dalje na papeškem tronu, kakor Leon XIII., namreč Pij IX. 32 let in Pij IV. 27 let in 9 mesecov.

• **Ožigosan kot denuncijant** Dež. sodišče v Opavi je potrdilo razsodbo prvega sodnika v neki pravdi radi žaljenja na časti, ter je s tem tudi v drugi instanci pripoznano, da je bil v tej pravdi doprinešen dokaz resnice, da je vsemenski drž. poslanec Herzog denuncijant. Če bo Herzog posnemal dr. Žlindro in zahteval, naj se vzame prvega sodnika v disciplinarno preiskavo in naj generalna prokuratura vloži ničnostno pritožbo, ne vemo.

• **Vernost na Francoskem.** V sloveči »Revue des Deux Mondes« je francoski akademik Ferdinand Brunetière obširno razpravljal o možnosti, da nastane na Francoskem razkrol. Pojavilo se je namreč mogočno gibanje, da se katoliška cerkev na Francoskem nacionalizira, vsled česar bi zadobila tudi večjo avtonomijo. Brunetière in z njim vsi ultramontanci so v strahu, da bi to pomenilo prvi korak k razkolu. Mož je pač doktrinar in se vnema za cerkveni centralizem, ker mu je več za klerikalizem in za posvetno moč cerkve, kakor pa za vero. Tudi papež se boji, da nastane na Francoskem razkrol. Ko je bil pred nekaj tedni nadškof Mignot pri njem, ga je načrno izpraševal, kako je s to zadevo. Nadškof je papeža tolažil: »Razkrol je mogoč le tam, kjer je ljudstvo globoko verno; na Francoskem bi se danes nihče ne pridružil razkолнikom.« Nadškof Mignot je s tem papeža glede pretečega razkola morda potolažil — pravimo morda, kajti da njegov argument nikakor ne velja, o tem priča gibanje »Proč od Rima« med Nemci — ali obenem je razkrol, kar je za katoliško cerkev že žalostnejše, da namreč med Francozi ni globoke, ni prave vernosti ali točneje izraženo, da so Francozi samo formalno katoličani, v toliko da po pravu pripadajo katoliški cerkvi, da jim pa nič ni za njene nauke in uredbe. To je sicer že starodavna resnica, katero potrjuje tudi vsa francoska kultura, a zanimivo je, da jo je sedaj pripoznal tudi ugleden katoliški nadškof.

• **Pomočnica proti zobobolu** je sveta Apolonija, kateri je njen oče, rimski cesar Dijoklecijan, dal baje izdreti vse zobe, ker je pristopila h kristijanski veri. Če je to res ali pa izmišljeno, kakor premnogo tistih iz življenja svetnikov in svetnic znanih »istorij« je postranska stvar. Ljudstvo veruje, da more sv. Apolonija pomagati proti zobobolu in jo radi tega časti in moli, kakor mnogo drugih svetnic in raznih malikov. V neki kapeli na Tirolskem imajo veliko sliko, ki predstavlja mučeništvo svete Apolonije, menda radi boljšega razumevanja na sliki pa se še čita: »Kaiser Dioleitjan, voll Wuth und Zorn — Reisst der Apollonia die Zähne aus, hinten und vorn.«

• **Srbski jezik na Laškem.** Laška kraljica Jelena zelo podpira in protužuje svoj materinski jezik v Italiji. Zdaj hoče poklicati iz domovine srbsko

Dalje v prilogi.

dvorno damo, da se ž njo more pogovarjati v materinskem jeziku. Obenem si tudi prizadeva, da bi bila ustanovljena na kakem laškem vsečilišču stolica srbskega jezika.

* **Kubelík v Chicagu.** Češki glasbeni umetnik Kubelík, znan tudi v Ljubljani, se vozi po velikih ameriških mestih kakor neki triumfator. V Chicagu je njemu na čast priredil chicagški konzul dr. Schwegel zajutrak, h kateremu so bili povabljeni najoddilejnji meščani s županom generalom Harrizonom na čelu. Pri napitnici je dejal dr. Swegel med drugim: »Sem sicer sin južne Avstrije, a češka kraljevina mi je dobro znana in jaz jo ljubim. Mi Avstriji smo ponosni na Čeh, oni so biser v kroni Habsburžanov. Njih industrija je po kontigentu najbolj razširjena. Češka kraljevina je dala Avstriji največjega politika, grofa Kounica, največjega generala — Valdštejna ter prevega boritelja za svobodo vesti — Husa. Tudi v mojih žilih kroži slovanska kri, po kateri sem s Čehi soroden, — ž njimi sem soroden tudi v upih, katere gojimo v svojih srceh: moje srce bije za slavo češkega naroda, živel češki narod tu in v stari domovini. — Dr. Schwegel je sicer prav omenil, kar so vse Čehi dali državi — povedal pa ni, česar država Čehom ni dala, ni povrnila, kar jim zadržava, kakor tudi nam.

* **Kaj se vse najde v dunajskih kanalih?** Dunajska policija je zaprla nekega Jos. Strohmayerja ter ga izročila deželnemu sodišču. Strohmayer se je preživljal že mnogo let na ta način, da je pohajal po kanalih pod dunajskim mestom ter nabiral v vrečo vse, kar je vedoma ali pomotoma prišlo med odpadke. Ker je tedaj mož brez gotove službe potratno živel, preiskala mu je policija stanovanje. Pri tem se je našlo: 30 zlatih prstanov z raznimi kamni, tri pare briantnih uhanov, 2 srebrni uri z verižico, srebrne zličice, zlata ura z verižico, nad 4000 K v zlatu in srebru ter blizu 2400 K v papirju. Policia je mnenja, da je zakrivil mož hudodelstvo utajenja najdenih rečij, dočim si tolmačijo juristi, da se more govoriti k večjemu o najdenem zakladu, ker dunajski kanali vendar niso vsakomur pristopni kraj.

* **Nemška oholost.** Prusi izganjajo z veliko prezobzirnostjo slovanske delavce, rudarje, premogokope itd. iz svoje dežele. Zdaj nameravajo Prusi ustanoviti posebno agitacijsko društvo po vsej Nemčiji, katero bi povspreševalo izganjanje Slovanov iz Nemčije. Tudi Slovence bi to hudo zadelo. To bi sicer imela preprečiti dunajska vlada, a ta ne stori ničesar. Ostrejši odgovor bi mogli dati predznim Nemcem bogati Rusi in Poljaki, ki polnijo po toplicah nemške žepo s slovanskim denarjem.

* **30.000 smodk zgorelo.** V tobačni tovarni v Fürstenfeldu je pretekli petek pri požaru zgorelo tudi 30 tisoč kratkih smodk; dim iz smodk je napolnjeval zrak z neznotnim smradom, v celem mestu so ljudje nekaj časa kašljali ter kihali.

* **Klobuke dol!** Na črno desko vsečilišča v Würzburgu je napisal te dni višji pedel: »Damam, ki obiskujejo predavanja, se naznanja, naj snamejo v poslušalnici klobuke raz glavo, inače se jim isti snamejo s silo!«

* **Obleka iz stekla.** V Brooklynu ima neka pevka obleko iz stekla. Steklo je fino kakor svila in se ne lomi. Ker je različno barvano, je le deloma prozorno, ter se pri večerni luči čudovito izpreminja.

* **Največji most na svetu.** Pri Montrealu v Kanadi bodo zgradili most čez reko St. Lawrence, kateri bodo največji te vrste na svetu ter boee veljal 10,000.000 funtov šterlingov (200,000,000 K).

* **Maskarada hudodelcev.** Neko monakovsko društvo umetnikov je napravilo v pustu maskarado hudodelcev. V dvorani so bili zgoj izbrani mejnarodni tatje, goljufi in zgodovinski zločinci; bili so ondi anarhisti, rabelji, ki je pregledaval ljudem tilnike, žganjepivci in enaka »inteligencia«. V dvorani se je šlo skozi vrste redarjev, v dvorani pa so bili zagovorniki in advokati, ki so oblubovali »izsekati« najhujšega kandidata vislic. Na stenah so visele razbite blagajne, slike imenitnih zločestnikov, naslikani prizori raznih ro-

parških umorov, razglednice najrazupitejših evropskih ječ, quilotina, vislice, rabljev meč in enake »malenkosti.« Razputiti hudodelci iz srednjega veka, med njimi Lucrecia Borgia, grofinja Orlamündeova (otrovala je svoje otroke), Makbetova morilka in dr. so se sprehajali ondi v svojih zgodovinskih kostumih.

* **Karneval v Monakovem** je bil baje letos nečuveno surov. Po ulicah so se vlačile skupine moških mask, ki so bile baje večinoma akademiki in umetniki, ter so na najneverjetnejše grde načine atakirali dame, ter jih ometavali tudi z blatom. Vse je bilo ogorčeno. V kavarni »Luitpold« so bili pretepi.

* **Ubit milijonar.** Jean Cooper, ki je imel 15 milijonov premoženja, je bil minolo soboto ubit. Opoldne je šel v svojo kopel, da ga zamorec sluga Strother misira. Na prstu pa je imel nesrečnik prstan, ki je bil vreden 7500 frankov. Tega se je zamorec polakomnil. Gospodar je legal mirno na zofo, zamorec pa je šel po velik bět ter ga odzadaj udaril po glavi, da mu je razbil lobanje. Zamorec so prijeli ter je priznal vse. Pred 15 leti je bil Cooper še majhen kramar.

Društva.

* **Spošno slovensko žensko društvo.** Opaziramo novič, da bo jutri, v nedeljo, čaj. Predavala bo gospč. Smrtnikova.

* **„Zagorski Sokol“** ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 23. sreda t. l. ob pol 8. uri popoludne z običajnim vsporedom, v prostorih gospe Marije Medvedove.

Telefonska in brzjavna poročila.

Vrhnika 22. februarja. Liberalci zmagali. Dekan s pristaši je ostal v manjšini.

Trst 22. februarja. Vlada je razveljavila sklep občinskega sveta glede preiskave radi dogodev minolega tedna.

Dunaj 22. februarja. V parlamentarnih krogih se zatrjuje, da se izjemno stanje v Trstu tekomprihodnjih dñih razveljavlji.

Dunaj 22. februarja. »Vaterland« pravi, da je vendar resnično, da postane baron Handl namestnik dalmatinski. Mesto namestniškega podpredsednika se opusti. Fcm. baron David je že vse urenil, kar treba za preosnovno dalmatinske uprave. Imenovanje se razglasiti začetkom marca.

Rim 22. februarja. Ministrstvo Zanardelli je demisijoniralo, ker je pri volitvi predsednika poslanske zbornice vladni kandidat tudi pri ožji volitvi dobil manj glasov, nego je bilo oddanih praznih listkov.

Rim 22. februarja. Kralj je zopet Zanardelliju naročil, da sestavi ministrstvo.

Berolin 22. februarja. Iz Petrograda se poroča, da je vlada 20. t. m. zaprla petrograjsko, kijevsko in harkovsko vsečilišče in sicer zaradi demonstracij. Raznesla se je vest, da je Tolstoj umrl. Visokošolci in delavci so šli v kazensko katedralo, hoteč izsiliti mašo-zadušnico. V Harkovu je prišlo do boja z vojaštvom. Za danes določena proslava obletnice ustanovitve petrograjskega vsečilišča je bila odpovedana. Policia je konfiscirala vse razglednice s podobo Leva Nikolajeviča Tolstega in prepovedala postavljati njegovo podobo in njegove spise v izložbe.

Bruselj 22. februarja. Socialisti so priredili kolosalno demonstracijo proti vojaškemu naboru in za jednako volilno pravico. Tudi v Liège, Auversu in Charleroi-u so bile demonstracije. Izgredov ni bilo nikjer. Policia celo ni branila klicati »živila republike«.

Madrid 22. februarja. V Barceloni, v Saragossi in v Valenciji je zopet mir. Strajk pa še ni končan. V Barceloni je bilo 72 oseb ustreljenih, število ranjencev ni znano. Aretovance bo sodoilo vojno sodišče.

Madrid 22. februarja. Vlada meni, da so revolte v Barceloni in v drugih mestih provzročili Karlisti.

Za prebivalce mest, uradnike itd. Prototekotom prebavljenja in vsem nasledkom mnogo sedenja in napornega duševnega dela je uprav neobodno potrebno domače zdravilo pristni »Moll-ov Seiditz-prašek«, ker vpliva na prebavljene trajno in upravovalno ter ima olajševalen in topilen učinek. Skatika velja 2 K. Po poštem povzetji razpoljila to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni zagalatelj, na DUNAJI, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 3 (12-3)

Kadar kdo zavžije kakš težko prebavljive jedi, potem se ga lotijo razne mučne bolezni, katere je treba ob pravem času zdraviti, da se iz njih ne izcimijo prav hude bolezni. Da se take hude bolezni preprečijo, za to je dobro rabi in koristi sredstvo, ki pospešuje prebavljenje in kot tako je zelo dobro po svojem vplivu znan »dr. Rose balzam za želodec« iz lekarne B. Fragnerja v Pragi, kateri se lahko kupi tudi v tukajšnjih lekarnah. — Glej inserat! b

Strašne uspehe so pokazale dosedanje preiskave vojakov in nabornikov v breslavški garnizi. Izmed 3000 vojakov jih je imelo le 184 zdrave zobe. Število razjednih zob je znašalo 26394, prav strahovito veliko število. Le z redno gojivo z obškodljivim, dobrim sredstvom za čiščenje zob je mogoče zabraniti bolezen zob ter s tem v zvezi pojavičajoče se slabosti na želodcu. Kot najizbornejše čistilo zob se je pokazal v vseh krogih »Sargov kalodont«, kakor to najbolje dokazuje od leta do leta rastoča njegova poraba.

Dobro domače zdravilo. Mej domačimi zdravili, katera se rabijo kot bolečino olajšujoče in odvračajoče mazanje pri prehlajenju itd. zavzema v laboritorium Richterjeve lekarne v Pragi izdelujoče LINIMENT. CAPSICI COMP. prvo mesto. Cena je nizka: 80 h., K 1:40 in K 2-steklenica in vsako steklenico je spoznati na znamen sidru.

Dež. gledališče v Ljubljani.

Stev. 72. Dr. pr. 1181.

V nedeljo, 23. februarja 1902. Popoldanska ljudska predstava ob znižanih cenah. Začetek ob 1/8. uri.

Revček Andrejček.

Narodna igra s petjem v petih dejanjih. Nemški »s Nulleri«, spisal Karl Morre. Poslovenil J. Bedenek. Režiser A. Verovšek.

Stev. 73. Dr. pr. 1182.

Začetek ob 1/8. uri. Gostovanje gospe Irme Polakove, člena kralj. hrv. drž. gledališča v Zagrebu.

Drugi na slovenskem odru:

Njen korporal.

Burka s petjem v petih dejanjih. Spisal K. Costa. Kapelnik A. Mitrović. Režiser A. Dobrovolsky.

Blagajna se odpre ob 7. ur. — Začetek ob 1/8. ur. — Konc ob 10. ur. Pri predstavi sodoluje orkester sl. s. in kr. pok. polka II. Leopold št. 27. Prihodnja predstava bude v torek, 25. februarja.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 20. februarja: Alojzij Kesslev, trgovinski sotrudnik sin, 8 mes., Krakovski nasip št. 4, vnetje sopilnih organov. — Uršula Košir, delavka, 32 let, Hilserjeve ulice št. 3, pljučnica.

V deželni boinic:

Dne 19. februarja: Antonija Seničar, črevljarska žena, 72 let, pljučnica.

V hiralnic:

Dne 19. februarja: Matija Kunaver, topničar, 21 let, jetika.

Tržne cene v Ljubljani.

Tedensko poročilo od 22. do 16. feb. 1902.

	K	h		K	h
Goveje meso I. kg	1.20	g pšenična 100 kg	32.50		
" " III.	1.10	g koruzna "	17.50		
	92	g ajdova "	29.50		
Teletje "	1.10	Fizol, liter	20		
Prasičje m. sveže "	1.10	Graan,	24		
" prek.	1.40	Leča,	20		
Kostrunovo meso,	80	Kaša,	20		
Maslo,	2	Ričet,	—		
Surovo maslo,	1.80	Pšenica	100 kg	19.80	
Mast prasična,	1.20	Rž,	15		
Slanina sveža "	1.10	Ječmen,	14.40		
" prek.	1.40	Oves	17		
Salo	1.20	Ajda	14.40		
"	8	Proso, belo	15		
Mleko, liter	16	nav.	13		
"	80	Koruza,	12		
Smetana sladka lit.	80	Krompir,	4.40		
" kisla	80	Drva, trda,	7.50		
Med	1.20	mehka,	5.50		
"	40	Seno	100 kg	7	
Raca,	1.20	Slama	6		
"	40	Stolja	38 mm		
Zajec.	1.20				

Meteorologično poročilo.
Visina nad morjem 306-2 m. Srednji zračni tlak 736-0 mm.

Febr.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padavina v mm
21.	9. zvečer	743.1	0.4	sr. svzhod	snež	
22.	7. zjutraj	742.5	0.4	sr. svzhod	snež	
	2. popol.	742.1	0.4	sl. jzzh.	oblačno	38 mm

Srednja včerajšnja temperatura 1.9°, normala: 0.4°.

Dunajska borza

dné 22. februarja 190

Dva živahna učenca

iz dobre rodbine se takoj sprejmata v trgovini z manufakturnim blagom pri Miroslavu Robiču (448-2)

Pogačarjev trg.

Trgovski vajenec

sprejme se v trgovini z železnino pri Karlovi Kavšeku načl.

Schneider & Verovšek (440-1) v Ljubljani.

Kovačnica

na vodno moč in z velikim kladivom, ležeča ob okrajni cesti v Begunjah na Gorenjskem se da v najem za več let ali pa se tudi proda.

Več pove Mihail Horvat v Begunjah na Gorenjskem.

(466-1)

Veliki krah!

New-York in London nista prizanala niti evropski celini ter je bila velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati vso svojo zalogu proti majhnemu platičilu delavnih moči. Pooblaščeni sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledete predmete le proti temu, da se mi povrne gld. 6-60 in sicer:

6 komadov najfinjejših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;

6 kom. amer. pat. srebrni vilie iz enega komada;

6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žle;

12 kom. amer. pat. srebrnih kavnih žle;

1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za juhe;

1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za mleko;

6 kom. ang. Viktoria čašje za podklado;

2 kom. efektnih namiznih svečnikov;

1 kom. edilnik za čaj;

1 kom. najfin. siplinice za sladkor.

42 komadov skupaj samo gld. 6-60.

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo gld. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gld. 6-60. Ameriško patent srebro je skozi in skozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, sa kar se garantuje. V najboljši dokaz, da leta inserat ne temelji na nikakšni slepariji

zavezujem se s tem javno, vsakemu, katerever ne bi bilo blago všeč, povrnilti brez zadržka znesek in naj nikdor ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot prekrasno

svatbeno in priložnostno darilo kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se edino le v (211-5)

A. HIRSCHBERG-a

Eksportni hiši američanskega pat. srebrnega blaga na Dunaju II., Rembrandtstr. 19/M. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znevez naprej vposlje.

Cistilni prah za njo 10 kr. Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izvleček iz pohvalnih pisem. Bil sem s pošiljatvijo krasne garniture kako zadovoljen.

Ljubljana.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.

S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen. Tomaz Rožane, dekan v Mariboru.

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno.

St. Pavel pri Preboldu.

Dr. Kamil Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik.

(1912-48)

Anton Presker

krojač in dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov

Ljubljana, Sv. Petra cesta 16

priporoča svojo veliko zalogu

gotovih oblek

za gospode in

dečke,

jopic in plaščev

za gospe,

nepremočljivih

havelokov itd.

Obleke po meri se po najnovejših usorcih in po najnižjih cenah solidno in najhitreje izgotovljajo.

Epilepsiya. (871-50)

Kdor trpi na padavi bolezni, krču ali drugih nervoznih bolestih, naj zahteva brošuro o tem. Dobiva se brezplačno in poštne prosti v Schwanen-Apotheke, Frankfurt a.M.

lahek in povoljen se ponuja osebam vsa-
kega stanu z zvezo z uradniškim dru-
štrom.

Dopise je pošiljati: glavnemu zastopu,

Gradec, Kaiserfeldgasse 22. (411-2)

do 300 goldinarjev na mesec

lahko zašlužijo osobe vsakega stanu v

vseh krajih gotovo in poštno brez ka-

pitala in rizike s prodajo zakonito do-

voljenih državnih papirjev in sreč. —

Ponudbe na: Ludwig Österreicher, VIII., Deutsche

gasse 8, Budapest. (209-5)

Postranski zaslужek

lahek in povoljen se ponuja osebam vsa-
kega stanu z zvezo z uradniškim dru-
štrom.

Dopise je pošiljati: glavnemu zastopu,

Gradec, Kaiserfeldgasse 22. (411-2)

do 300 goldinarjev na mesec

lahko zašlužijo osobe vsakega stanu v

vseh krajih gotovo in poštno brez ka-

pitala in rizike s prodajo zakonito do-

voljenih državnih papirjev in sreč. —

Ponudbe na: Ludwig Österreicher, VIII., Deutsche

gasse 8, Budapest. (209-5)

do 300 goldinarjev na mesec

lahko zašlužijo osobe vsakega stanu v

vseh krajih gotovo in poštno brez ka-

pitala in rizike s prodajo zakonito do-

voljenih državnih papirjev in sreč. —

Ponudbe na: Ludwig Österreicher, VIII., Deutsche

gasse 8, Budapest. (209-5)

do 300 goldinarjev na mesec

lahko zašlužijo osobe vsakega stanu v

vseh krajih gotovo in poštno brez ka-

pitala in rizike s prodajo zakonito do-

voljenih državnih papirjev in sreč. —

Ponudbe na: Ludwig Österreicher, VIII., Deutsche

gasse 8, Budapest. (209-5)

do 300 goldinarjev na mesec

lahko zašlužijo osobe vsakega stanu v

vseh krajih gotovo in poštno brez ka-

pitala in rizike s prodajo zakonito do-

voljenih državnih papirjev in sreč. —

Ponudbe na: Ludwig Österreicher, VIII., Deutsche

gasse 8, Budapest. (209-5)

do 300 goldinarjev na mesec

lahko zašlužijo osobe vsakega stanu v

vseh krajih gotovo in poštno brez ka-

pitala in rizike s prodajo zakonito do-

voljenih državnih papirjev in sreč. —

Ponudbe na: Ludwig Österreicher, VIII., Deutsche

gasse 8, Budapest. (209-5)

do 300 goldinarjev na mesec

lahko zašlužijo osobe vsakega stanu v

vseh krajih gotovo in poštno brez ka-

pitala in rizike s prodajo zakonito do-

voljenih državnih papirjev in sreč. —

Ponudbe na: Ludwig Österreicher, VIII., Deutsche

gasse 8, Budapest. (209-5)

do 300 goldinarjev na mesec

lahko zašlužijo osobe vsakega stanu v

vseh krajih gotovo in poštno brez ka-

pitala in rizike s prodajo zakonito do-

voljenih državnih papirjev in sreč. —

Ponudbe na: Ludwig Österreicher, VIII., Deutsche

gasse 8, Budapest. (209-5)

do 300 goldinarjev na mesec

lahko zašlužijo osobe vsakega stanu v

vseh krajih gotovo in poštno brez ka-

pitala in rizike s prodajo zakonito do-

voljenih državnih papirjev in sreč. —

Ponudbe na: Ludwig Österreicher, VIII., Deutsche

gasse 8, Budapest. (209-5)

do 300 goldinarjev na mesec

lahko zašlužijo osobe vsakega stanu v

vseh krajih gotovo in poštno brez ka-

pitala in rizike s prodajo zakonito do-

voljenih državnih papirjev in sreč. —

Ponudbe na: Ludwig Österreicher, VIII., Deutsche

gasse 8, Budapest. (209-5)

do 300 goldinarjev na mesec

lahko zašlužijo osobe vsakega stanu v

vseh krajih gotovo in poštno brez ka-

pitala in rizike s prodajo zakonito do-

voljenih državnih papirjev in sreč. —

Ponudbe na: Ludwig Österreicher, VIII., Deutsche

gasse 8, Budapest. (209-5)

do 300 goldinarjev na mesec

lahko zašlužijo osobe vsakega stanu v

vseh krajih gotovo in poštno brez ka-

pitala in rizike s prodajo zakonito do-

voljenih državnih papirjev in sreč. —

Ponudbe na: Ludwig Österreicher, VIII., Deutsche

gasse 8, Budapest. (209-5)

do 300 goldinarjev na mesec

lahko zašlužijo osobe vsakega stanu v

vseh krajih gotovo in poštno brez ka-

pitala in rizike s prodajo zakonito do-

voljenih državnih papirjev in sreč. —

Ponudbe na: Ludwig Österreicher, VIII., Deutsche

gasse 8, Budapest. (209-5)

do 300 goldinarjev na mesec

lahko zašlužijo osobe vsakega stanu v

vseh krajih gotovo in poštno brez ka-

Bičevnike

najboljše kakovosti in jako po ceni izde-
luje tvrdka (437-2)

Lorenz Bilek

izdelovatelj bičevnikov

v Metlovicah pri Mistrovem na Moravskem.

Ilustrovani ceniki gratis in franko.

Na prodaj je ali v najem se
da s 1. majem t. l.

hiša z lepim vrtom v Ljubljani

na prav ugodnem prostoru pripravna za
gostilniški ali kakršensbodi drugi obrt.

V hiši je 6 sob, 1 klet, 1 hlev in 1 šupa.

Natančneje se pozive pri Ignaciju
Čamerniku, kamnoseku v Komenskega
ulicah v Ljubljani. (370-3)

Št. 5596. (398-3)

Ustanova za vojaške sirote.

Pri mestnem magistratu ljubljanskem
podeliti je za tekoče leto

Josip Sühnovo ustanovo za vojaške sirote

z znesku 75 K 60 h.

Pravico do te ustanove imajo uboge
sirote vojaškega rodu, naj bodo zakonske
ali pa nezakonske, in je prošnje za pode-
litev taiste vložiti pri tem uradu **do dne**
4. marca letos.

Mestni magistrat ljubljanski
dné 8. februarja 1902.

Občni zbor posojilnice v Brežicah

vrši se

v nedeljo, dne 2. marca 1902

ob 4. uri popoldne

v lastni pisarni.

Dnevni red:

- 1.) Poročilo načelnika.
- 2.) Potrjenje letnega računa.
- 3.) Razdelitev čistega dobička.
- 4.) Izvolitev načelnika.
- 5.) Izvolitev računskih pregledovalcev.
- 6.) Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, vrši
se v nedeljo dne 9. marca 1902 spet in sicer ob
isti uru in v istem prostoru in sklepa takrat
vsako število zadružnikov.

(459)

Načelništvo.

Najboljše črnilo svetá.

Kdor hoče obutalo ohraniti
lepo bleščete in trpežno, naj
kupuje samo

Fernolendt
čreveljsko črnilo;
za sveta obutala samo

Fernolendt crème za
naravno usnje.
Dobiva se povsod.

C. kr. priv.

tovarna ustanov. I. 1832
na Dunaji.

Tovarniška zaloge: (103-7)
Dunaj, I., Schulerstrasse št. 21.
Radl mnogih posnemanj brez vrednosti paz
naj se natančno na moje Ime

St. Fernolendt.

Cudezna svetilka.

A. Agnola

Ljubljana
Dunajska cesta
št. 13.

Velika zaloga
steklenine,
porcelana,
svetilk,
zrcal,
šip itd. itd.
po najnižjih
cenah.

Wunderlampe.

7

Št. 4531.

(431-3)

Prodajalnica v najem.

V mestni hiši št. 18 v Sv. Florijana ulicah v Ljubljani odda se
v pritičji ležeča **prodajalnica**, pri-
pravna tudi za **gostilno**, z zraven leže-
čim **stanovanjem** takoj ali pa od
1. maja letos v najem.

Natančneje pogope je izvedeti pri
mestnem ekonomatu na magistratu v na-
vadnih uradnih urah.

Mestna občina ljubljanska
dné 11. februarja 1902.

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez
prekladanja v New York in v Philadelphia. — Dobra hrana. — Izborna oprava
na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji
ali (1115-27)

Ant. Rebek, konc. agent
v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 34.

Tovarna pečij in raznih prstenih izdelkov

Alojzij Večaj

v Ljubljani, Trnovo, Opekarska
cesta, Veliki Stradon št. 9

priporoča vsem zidarškim
mojstrom in stavbenikom
svojo veliko zalogo
najmodernejših pre-
šanih ter barvanih
prstenih
pečij
in najtrpežnejših
štедilnih ogojišč
lastnega izdelka, in sicer ru-
javih, zelenih, modrih, sivih,
belih, rumenih i. t. d., po
najnižjih cenah.
Ceniki brezplačno in pošt-
(32) nine prosto. (8)

Lekarna „pri orlu“

v Ljubljani.

Lastnik M. Mardetschläger, lekar in kemik

► priporoča: ►

Pristeno preparirano olje iz kitorih jeter,

1 pjet. 1 K. 1/1, stekl. 70 h. — China

jablanta malaga, po izpršanju v naj-

boljsem prepisuj avsir pharmakopee,

kr. Čistično in kreptalno sredstvo, —

odjavno kroglice, 1 zav. 80 h. — Pra-

lek proti kašči, 1 zav. 1 K. — Dunajske

boljščne kapljice, 1 stekl. 20 h. 6 stekl.

1 K. — Esence proti kurenju obesom in

oblit, dobro delujot, po 80 in 40 h. —

Vsa obvezila, kirurgijske in zdravilne

potrebitne najbolj po ceni. Oldajalec

mnogim bolnišnicam, zdravnikom in

babecam.

Izdelovanje sodovice, ilme-

— nade, sokov itd.

Skladisce vseh medicin, specialitet in

vse novih in izpršanih zdravil.

Vse plačave stare tvrdke J. Svoboda

ostanjo v valjavi.

Izdelovanje sočevic.

Skodisce vseh medicin, specialitet in

vse novih in izpršanih zdravil.

Vse plačave stare tvrdke J. Svoboda

ostanjo v valjavi.

Izdelovanje sočevic.

Skodisce vseh medicin, specialitet in

vse novih in izpršanih zdravil.

Vse plačave stare tvrdke J. Svoboda

ostanjo v valjavi.

Izdelovanje sočevic.

Skodisce vseh medicin, specialitet in

vse novih in izpršanih zdravil.

Vse plačave stare tvrdke J. Svoboda

ostanjo v valjavi.

Izdelovanje sočevic.

Skodisce vseh medicin, specialitet in

vse novih in izpršanih zdravil.

Vse plačave stare tvrdke J. Svoboda

ostanjo v valjavi.

Izdelovanje sočevic.

Skodisce vseh medicin, specialitet in

vse novih in izpršanih zdravil.

Vse plačave stare tvrdke J. Svoboda

ostanjo v valjavi.

Izdelovanje sočevic.

Skodisce vseh medicin, specialitet in

vse novih in izpršanih zdravil.

Vse plačave stare tvrdke J. Svoboda

ostanjo v valjavi.

Izdelovanje sočevic.

Skodisce vseh medicin, specialitet in

vse novih in izpršanih zdravil.

Vse plačave stare tvrdke J. Svoboda

ostanjo v valjavi.

Izdelovanje sočevic.

Skodisce vseh medicin, specialitet in

vse novih in izpršanih zdravil.

Vse plačave stare tvrdke J. Svoboda

ostanjo v valjavi.

Izdelovanje sočevic.

Skodisce vseh medicin, specialitet in

vse novih in izpršanih zdravil.

Vse plačave stare tvrdke J. Svoboda

ostanjo v valjavi.

Izdelovanje sočevic.

Skodisce vseh medicin, specialitet in

vse novih in izpršanih zdravil.

Vse plačave stare tvrdke J. Svoboda

ostanjo v valjavi.

Izdelovanje sočevic.

Skodisce vseh medicin, specialitet in

vse novih in izpršanih zdravil.

Vse plačave stare tvrdke J. Svoboda

ostanjo v valjavi.

Izdelovanje sočevic.

Skodisce vseh medicin, specialitet in

vse novih in izpršanih zdravil.

Vse plačave stare tvrdke J. Svoboda

ostanjo v valjavi.

Izdelovanje sočevic.

Skodisce vseh medicin, specialitet in

vse novih in izpršanih zdravil.

Vse plačave stare tvrdke J. Svoboda

ostanjo v valjavi.

Izdelovanje sočevic.

Skodisce vseh medicin, specialitet in

vse novih in izpršanih zdravil.

V lejem kraju na Koroškem, ležečem ob drž. železnici, blizu večjih tovarn, kjer je tudi farna cerkev in okrajsko sodišče, se prav dobro idoča.

trgovina z mešanim blagom

kakor tudi k njej pripadajoče posestvo takoj in zelo ugodno proda ali pa za več let v najem odda, v katerem slučaju je 20.000 K kapitala potreba. — Kje, pove upravniki »Slov. Naroda«. (414—3)

Zdravje, slast, veselje!
Vživajte
J. Klauer-ja pristni planinski „Triglav“
priček iz žlahtnih gorskih rastlin.
Odlikovan v Parizu 1898!
Glavna zaloge: (415—7)

Edmund Kavčič v Ljubljani.

Ötvoritev gostilne „pri Gambrinu“ Židovska steza št. 4.

P. n. občinstvu si usojam naznaniti, da sem **12. t. m. otvoril** zgoraj imenovano gostilno in vabim cenjeno občinstvo najjudnejše k mnogobrojnemu obisku. (422—3)

Poskrbljeno je kar najbolje za okusna topla in mrzla jedila, sprejemajo pa se tudi abonenati.

Točim pa dobroznamo graško dunigtamsko marčno pivo, pristna štajerska, dolenska in istrijska vina. Vsako soboto točim bavarska piva.

Obenem se kar najtopleje priporočam za točenje črez ulico.

Z velespoštovanjem

J. KENDA.

Št. 715.

Razglas.

(457—1)

Pri občnem zboru **prve dolenske posojilnice v Metliki**, registravane zadruge z neomejenim poroštvo, dne 17. februarja 1902 l. se je **računski sklep z bilance za šestindvajseto gospodarsko leto 1901** sledēce potrdil:

A. Bilanca.

Imetje	Znesek		Dolgovi	Znesek	
	K	v		K	v
1 Gotovina koncem leta 1901	55.136	74	1 596 deležev po 36 kron . . .	21.456	—
2 Vrednost dveh sreček	56	—	2 Rezervni zaklad	53.000	—
3 Vrednost v državnih papirjih	40.636	25	3 Hranilne vloge	1.224.249	69
4 Posojila na posestva po 5%	265.001	34	4 Za leto 1902 sprejeti obresti	6.158	10
5 " menjice 6%	65.518	05	5 Čisti dobiček	4.152	—
6 " menjice 5%	114.404	94			
7 " menjice 6%	124.524	18			
8 Zaostale obresti	24.774	29			
9 Vrednost zemlj. v Budujancih	8.000	—			
10 " hiše št. 16 v Metliki	9.894	—			
11 Inventar	16.000	—			
12 Skupaj	70	—			
			Skupaj . . .	1.309.015	79

B. Denarni promet.

Dohodki	Znesek		Izdatki	Znesek	
	K	v		K	v
1 Gotovine konec 1. 1900 . . .	13.008	08	1 Nazaj plačani deleži	504	—
2 Vplačani deleži	3.168	—	2 Nazaj plačane hranilne vloge	431.144	81
3 Vpisnilna	77	—	3 Nazaj plačane obresti	3.916	29
4 Hranilne vloge	487.578	87	4 Dovoljena posojila	732.807	20
5 Nazaj plačana posojila	668.262	64	5 Razni izdatki	1.008	63
6 Vplačane obresti	63.283	—	6 Upravni stroški	2.206	64
7 Razni dohodki	2.114	18	7 Popravki hiše št. 15	1.525	56
Skupaj	1.237.491	77	8 Za dobrodelne namene	753	—
			9 Razni davki	4.545	88
			10 Dobitka društvenikom	3.943	08
			11 Gotovine konec leta 1901	55.136	74
			Skupaj	1.237.491	77

V tekočem letu je bil promet ta-le:

Vseh dohodkov je bilo . . . . . 1.237.491 K 77 v
izdatkov pa . . . . . 1.237.491 K 77 v

toraj skupni denarni promet . . . . . 2.474.983 K 54 v

Zadruga obstala je konec leta 1901 iz 352 društvenikov; mestno jih je 86 (šestinosemdeset).

Društvenih deležev bilo je konec 1901. I. 596, nazaj plačanih je bilo 14 (stirinajst) in vplačanih 83 (oseminosem deset).

To se p. n. društvenikom objavi z dostavkom, da je račun in bilanca v občinski pisarni v Metliki od danes naprej pa do 5. marca t. l. vsakomur na upogled.

Ravnateljstvo I. dolenske posojilnice v Metliki

dne 17. februarja 1902.

Otmar Sturm l. r.
blagajnik.

Leopold Gangl l. r.
ravnatelj.

Ant. Rajmer l. r.
kontrolor.

Franc Jutraž l. r.
odbornik.

Leopold Fleischmann l. r.
odbornik.

Prodaja na drobno in debelo. Ceniki brezplačno.

Klobuke

najnovejši façone
priporočam po nizki ceni.

J. S. Benedikt

Ljubljana, Stari trg, tik moje
glavne prodajalne na voglu.

Darila za vsako priliko!

Frid. Hoffmann
urar

v Ljubljani, Dunajska cesta

priporoča svojo naj-
večjo zalogo vseh
vrst

žepnih ur

zlatih, srebrnih, iz
tule, jekla in nikla,
kakor tudi stenskih
ur, budilic in salon-
skih ur, vse samo
dobre do najnovejše
kvalitete po nizkih
cenah.

Novosti
v žepnih in sten-
skih urah so vedno
v zalogi.

Popravila se izvršujejo načrtovali.

Velikanska pesa

kraški zgodnji grah in pritlikovec

kakor tudi zanesljivo kaljiva

vsakovrstna semena

pri (368—3)

Petri Lassnik-u v Ljubljani
Marijin trg št. 1.

V najem se dá s 1. marcem t. l.

prodajalna

špecerijskega blaga ter

vino- in žganjetič

čez ulice. Prodajalna je zraven mestne
farne cerkve in je bila več let v dobrem
prometu. Najbolj pripravna za to trgovino
bi bila kaka ženska kot najemnica, ker jo
je tudi zadnja leta vodila ženska. (443—2)

Natančnejši pogoji se izvedo pri lastniku hiše **Ant. Sveticu v Kamniku.**

Žrebanje 1. marca 1902.

Glavni dobitek,

1/2 K K 400.000 —

Srečke ogrskega rudečega križa circa à 30 25 " " 40.000 — in 88 Budimpeščanske Basiliča srečke circa à 19 60 " " 30.000 — in 108

se dobe in jih priporoča

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

(465)

V nedeljo, dne 23. februarja t. l.

Koncert pri zajuterku

izvaja godba „Pozdrav iz Opatije“

v pivovarniški restavraciji Perleševi.

Vstop prost.

Začetek ob 9. uri zjutraj.

Obenem usojam si posebno opozoriti na svoj pristni Burgegger štihler iz kleti g. Avg Schleicherja v Losoncu kakor tudi na pristen **Ijutomerzan, dolenjčan** iz kleti g. grofa Margherija, izvrsten **zavrečan, istrijanec** itd. Sveže marčno pivo, velika izber zajutru.

K obilnemu obisku vabitavljudo

(468)

kapelnik in restavrat.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruža z neomejeno zavezo

v Knezovi hiši, na Marije Terezije cesti št. 1

obrestuje hranilne vloge po 4½ %

brez edbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure: razun nedelj in praznikov vsak dan od 8.—12. ure dopoludne.

(304—7)

Poštne hranilnične urade štev. 828.406. Telefon štev. 57.

K sezoni

K sezoni

priporočam svojo bogato zalogo pušk najnovejših sistemov in najnovejših vrste, revolverjev itd., vseh pripadajočih rezvizitov in municije, posebno pa opozarjam na

katere izdelujem v svoji delavnici in katere se zaradi svoje lahkote in priročnosti vsakomur najbolje priporočajo.

Ker se počam samo z izdelovanjem oružja, se priporočam p. n. občinstvu za mnogo- brojna naročila ter izvršujem tudi v svojo stroko spadajoče naročbe in poprave točno, solidno in najcenejše.

Z velespoštovanjem

(106—7)

Fran Sevčík, puškar v Ljubljani, v Židovskih ulicah.

Optični zavod

Fotografični atelijé na sv. Petra cesti št. 27 **L. Krema.**

Solidna in cena izdelava slik vsake velikosti.
izložbe: na Sv. Petra cesti, v Prešernovih
ulicah in v "Zvezdi".

Največja zaloga navadnih do najfinješih
otroških vozičkov

in navadne do najfinješih
žime.
M. Pakič
Ljubljana.
Neznam naročnikom se pošilja s
povzetjem.

Nihče naj ne zamudi pred nakupom si ogledati Pfaffove šivalne stroje.

Zaloga Pfaffovih šivalnih strojev v Ljubljani, Sv. Jakoba trg
F. TSCHINKEL.

(170-6)

Popravlja se vse vrste šivalnih strojev in koles najcenejše.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah
priporoča svoj pripoznano izvrsten **Portland-cement** v vedno jednakomerni,
vse od avstrijskega, drustva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovanje in od-
porne trdote **daleč nadkritjujoči** dobroti, kakor tudi svoje priznane izvrstne **zavno**.

Priporočila in spričevala
raznih uradov in najstovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad: (2111-22)

— Dunaj, I., Maximilianstrasse 9. —

Življenska zavarovalnica v Gotha.

Stanje zavarovanj dne 1. februarja 1902: (405-2)
810 milijonov mark.
Bančni fondi 1. februarja 1902: 267½ " "
Dividenda v letu 1902: 30 do 135% letne normalne
premije, po starosti zavarovanja.

K pristopu vabi zastopnik v Ljubljani

Ed. Mahr.

Stanje hranilnih vlog:

15 milijonov krov.

Rezervni zaklad:

okroglo 350.000 krov.

Mestna hranilnica ljubljanska na Mestnem trgu

zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12 ure do-
poludne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene
obresti vsacega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih
obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunala
vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezerv-
nega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem
svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo.
Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da
vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar malo-
letnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom
c. kr. poštne hranilnice. Poštno-hranilnične sprejemnice
se dobivajo brezplačno. (13-8)

Josip Reich
likanje sukna, barvarija in
kemična spiralnica na par
Poljanski nasip — Ozko ulico št. 4
se priporoča za vas v stroko spadajoča
dela.
Postreka točna. — Gene nizke.

A. KUNST
Ljubljana, Židovske ulice štev. 4.
Velika zaloga obuval
lastnega izdelka za dame, gospode in otroke
je vedno na izberi.

Vsakeršna naročila izvršujejo se točno in
po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in
zaznamenujo. Pri zunanjih naročilih bla-
govoli naj se vzorec vposlati.

F. P. Zajec
Ljubljana, Stari trg št. 28
urar, trgovec zlatnino
in srebrino in z
vsemi optičnimi
predmeti.
Nikelasta remontoar ura
od gld. 1-50.
Srebrna cilinder rem. ura
od gld. 4-50.
Ceniki zastonji in franko.

**Koroški
rimski vrelec**
najfinješa planinska kislava voda,
izkušena pri vsakem nahodu,
posebno otroškem, ob slabem
prebavljaju, pri boleznih na
mehurju in ledvicah. (16-6)
Zastopstvo za Kranjsko in Primorsko:
Fran Rojnik
Ljubljana, Pred škofo št. 22.

Avgust Repič, sodar
Ljubljana, Kollzejske ulice štev. 16
(v Trnovem) 8
izdeluje, prodaja in popravlja vsakovrstne
sode
po najnižjih cenah.
Kupuje in prodaja staro vinsko posodo.

Ign. Fasching-a vdove
ključavnicaarstvo
Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)
priporoča svojo bogato zalogo
štedilnih ognjišč
najpriprostejih kakor tudi najfinješih, z žolto
medjo ali mesingom montiranih za obklade z
pečnicami ali kahlami. Popravljanja hitro in
po cen. Vnana naročila so hitro izvrš.

Št. 6823.

Razglas.

V zmislu §. 15. občinskega volilnega reda za deželno stolno mesto Ljubljano
(zakon z dn. 5. avgusta 1887. l. št. 22 dež. zak.), naznanja se javno, da so

imeniki volilnih upravičencev za letošnje dopolnilne volitve

v občinski svet sestavljeni, in da se smejo

od sobote, dn. 22. t. m., skozi 14 dni

v pisarni magistratnega predsedstvenega tajnika (Mestni trg štev. 27, II. nadstropje,
soba št. 5) ob uradnih urah pregledovati in proti njim vlagati ugovori.

O pravočasno vloženih ugovorih bo razsojal občinski svet.

Mestni magistrat v Ljubljani
dn. 19. svečana 1902.

(458-2)

Velika zaloga

(114 - 13)

pristnih Jos. Reit-
hoffer sinov

Pneumatik

katera nudim po isti
ceni, kakor tovarna.

Styria-, franco-
skih Peugeot-,
Stefanie-koles

Pristne švicarske žepne ure, budilke, stenske ure,
verižice, prstane itd. Namizne oprave (Besteck).

Najboljši šivalni stroji.

Najnižje cene in jamstvo!

Z vsem spoštovanjem

Fr. Čuden

urar in trgovec, na Mestnem
trgu št. 25, nasproti rotovža.

Založena 1847.

Založena 1847.

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS

v Ljubljani

Zaloga in pisarna:

Turški trg št. 7

priporoča po najnižji ceni:

oprave za spalne sobe, oprave za jedilne
sobe, oprave za salone, žimnate mo-

droce, modroce na peresih, otroške
vozičke, zastore, preproge itd.

**Prave ruske
galoshe**
iz Rige Znamko zvezda

se dobijo po nizki ceni
na debelo in drobno
samoo pri:

Ant. Krisper-ju in Vaso Petričić-u v Ljubljani

ter nadalje tudi pri sledenih tvrdkah:

Idrija: Valentin Lapajne, V. Treven.

Jesenice: Anton Treun, J. Ferjan.

Kamnik: Gregor Kratner.

Kočevje: E. Hofmann, Franc Bar-

telme, Franc Jonke.

Kostanjevica: Alojzij Gatsch.

Kranj: Marija Pollak.

Krško: Rupert Engelsberger.

(2486-22)

Litija: Lebinger & Bergmann.

Ljubljana: Karol Karinger, Alojzij

Persche, M. Cescutti, K. Treo.

Novomesto: J. Medved, M. Barborič.

Postojina: D. Dolničar.

Radovljica: Leopold Fürsager, Fri-

derik Homann, Oton Homann.

Skofja Loka: J. N. Koceli.

Na prodaj je majhno posestvo

(za K 6000) v Laškem trgu (Markt Tüffer). Več pove gospa Oisterscheg v Laškem trgu. (335-6)

C. kr. konc. pisarna za promet posestov

Iv. Nep. Plautz

v Ljubljani, Rimska cesta št. 24.

Vsakovrsna posestva za nakup in prodajo so vedno predznamovana. Naročila se izvršujejo najkulantnejše. (432-2)

Varst. znak: Sidro.
LINIMENT CAPS. COMP.

iz Richterjeve lekarne v Pragi

priznano Izborne, bolečine tolazeče mazilo; po 80 h. K 1'40 in K 2 — se dobiva v vseh lekarnah. Pri nakupu tega splošno priljubljenega domačega zdravila naj se jemljejo le originalne steklenice v zaklepnicah z našo varstveno znamko „sidro“ iz Richterjeve lekarne, potem je vsakdo prepričan, da je da je dobil originalni izdelek. (2022-13)

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi, I. Elizabete cesta 5.

Lepo stanovanje

s 4 sobami, kuhinjo, kletjo in podstreljem, odda se takoj na Vodnikovem trgu št. 3, II. nadstropje.

Natančneje se izve istotam. (445-2)

Dr. Rose balzam

za želodec

iz lekarne

B. FRAGNER-Ja v Pragi je že več kakor 30 let občno znano domačo zdravilo slast vzbujajočega, prebavljanje pospešujočega in milo odvajajočega učinka. Prebavljanje se pri rednem uporabljaju istega sredstva okrepiče in obdržuje v pravem toku.

S VARILO!

Vsi deli anbalaže imajo zraven stoječo postavno deponovan varstveno

znamko.

Glavna zaloge:

lekarna B. Fragnerja v Pragi, c. in kr. dvornega dobavitelja

„pri črnem orlu“

Praga, Malá Strana, ogel Nerudove ulice.

Velika steklenica 2 K, mala 1 K.

— Po pošti razposilja se vsak dan. —

Proti vpošiljavti K 256 se pošlje velika

steklenica in za K 1'50 mala steklenica

na vse postaja avstro-Ogerske monarhije

poštnine prosto.

Zaloge v lekarnah Avstro-Ogerske.

V Ljubljani se dobiva pri gg. lekarjih:

G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy, M. Mardet-

b schläger, J. Mayr. (14-4)

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—